

ปัญหาการเรียนรู้อย่างไร้ประสิทธิภาพและเทคโนโลยี
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา
จังหวัดสระแก้ว

สารนิพนธ์
ของ
รัตน์ดาริน อินทวิเศษ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2551

ปัญหาการเรียนรู้อย่างไรวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา
จังหวัดสระแก้ว

บทคัดย่อ
ของ
รัตน์ดาริน อินทวิเศษ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2551

รัตน์ดาริน อินทวิเศษ. (2551). ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์ภัคกร สกลรักษ์.

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และ ด้านวัดผลและประเมินผล เปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยจำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ และรวบรวมข้อเสนอแนะการเรียนรู้ของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่า t (t – test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ใช้วิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่างกัน และผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนที่เลือกโครงการที่เลือกปฏิบัติต่างกันมีปัญหาการเรียนรู้โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอนนักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. นักเรียนมีข้อเสนอแนะที่มากที่สุด คือด้านเนื้อหาสาระรายวิชา เนื้อหาสาระควรเน้นเรื่องงานเกษตร เพราะตรงกับสภาพของชุมชน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่นหรือสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มประสบการณ์จริงให้กับผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนในคาบเรียน เพราะมีสื่อจำกัด และด้านวัดผลและประเมินผล ควรมีการส่งผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้ง เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย

LEARNING PROBLEMS IN VOCATIONAL AND TECHNOLOGY SUBJECT
FOR STUDENTS IN MATTHAYOMSUKSA 6
AT THAKASEMPITTAYA SCHOOL, SAKAOE PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
RATDARIN INTARAWISES

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

October 2008

Ratdarin Intarawises. (2008). *Learning Problems in Vocational and Technology Subject for Students in Matthayomsuksa 6 at Thakasempittaya School, Sakaoe Province.*

Master's Poject, M.Ed. (Business Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Poject Advisor: Lecturer Pakaporn Sakonruk.

The purpose of this study were to investigate the learning problems in vocational and technology subject of MatthayomsuKsa 6 students at Thakasempittaya School, Sakaoe Province in the B.E. 2551 academic year in 4 aspects, i.e. subject content, instructional activities, instructional media, and assessment and evaluation; compare the learning problems of the students by sex, GPA, parent career, and selected practical project; and collect suggestions regarding student learning.

The samples for this study consisted of 120 MatthayomsuKsa 6 students. The instrument used in data collection was a 5 - level rating scale questionnaire with an alpha reliability of 0.92. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The comparisons of the sample group means were conducted by t-test and One-Way Analysis of Variance with Scheffe post hoc.

The findings were as follow

1. The students had learning problems in vocational and technology subject as a whole and individual aspects at the moderate level.

2. The students with different sex, or different GPA, or different parent career did not have significantly different learning problems as a whole and individual aspects.

3. The students with different selected practical project did not have significantly different learning problems as a whole. When considered individual aspects, the students had significantly different learning problems at .05 level in the aspects of instructional activities, and instructional media.

4. The students had suggestions including the followings. The subject content: its focus should be on agricultural work because it was in accordance with the community conditions. The instructional activities: study trips to other schools or enterprises to enhance real experiences for students. The instructional media: students could not use instructional media together with instructional activities in the learning periods because of limited media available. The assessment and evaluation: each evaluation result should be sent to parents when each learning unit completed.

ปัญหาการเรียนรู้อย่างไร้ประสิทธิภาพและเทคโนโลยี
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา
จังหวัดสระแก้ว

สารนิพนธ์
ของ
รัตน์ดาริน อินทวิเศษ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ปัญหาการเรียนรู้อาชีพและการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ของ รัตน์ดาริน อินทวิเศษ
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ภัคกร สกลรักษ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ภัคกร สกลรักษ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)
วันที่.....เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2551

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะความเมตตากรุณาเป็นอย่างยิ่ง จากอาจารย์ภัคกร สกลรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และประธานคณะกรรมการสอบ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลี้มไทยและอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อความ สมบูรณ์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลี้มไทย รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ และผู้อำนวยการวณิชย์ สงวนวงษ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาและ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่านที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้วิจัยพร้อมทั้งได้ให้ความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการปภรณ์ ภูมิเขต ผู้อำนวยการโรงเรียนสระแก้ว ที่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการพัฒนา รวมถึงผู้อำนวยการวณิชย์ สงวนวงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าเกษมพิทยา และขอขอบใจนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน สระแก้ว และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา ที่ให้ความร่วมมือในการ ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาปัญหาการเรียนรู ของนักเรียน

ท้ายที่สุดของความสำเร็จครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนบุคคลรอบข้างที่ ให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจตลอดมา และขอน้อมล่ำลึงถึงพระคุณของครูอาจารย์ ที่ให้การอบรมสั่งสอน ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ประโยชน์และคุณค่าที่พึงได้จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบคุณงามความดีทั้งหลาย เพื่อบูชาคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ให้ความเมตตา อบรม สั่งสอน และเอาใจใส่ เป็นกำลังใจ ให้ตลอดเวลา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและเป็นผลให้มีกำลังใจในการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ให้สำเร็จลุล่วง ไปได้ด้วยดี

รัตน์ดาริน อินทวิเศษ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานของการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ข้อมูลโรงเรียนท่าเกษมพิทยา.....	8
ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป.....	8
วัตถุประสงค์ของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน.....	9
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	9
เป้าหมายการจัดการศึกษากลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	11
วิสัยทัศน์การเรียนรู้.....	12
ด้านการจัดการเรียนรู้.....	12
ด้านเนื้อหาสาระ.....	12
คุณภาพผู้เรียน.....	13
แหล่งการเรียนรู้.....	13
หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา.....	13
วิสัยทัศน์.....	14
พันธกิจ.....	14
เป้าหมาย.....	14
คุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	14

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
โครงสร้าง ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6).....	15
การจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6).....	15
การวัดและประเมินผล.....	16
เกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.6).....	17
รหัสวิชา ง 43101 รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลาเรียน 40 ชั่วโมง/ภาค	
คำอธิบายรายวิชา.....	18
ลักษณะของโครงการ.....	18
ความหมายของโครงการ.....	18
แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ.....	19
คำชี้แจงเพิ่มเติมจากแนวปฏิบัติในการปฏิบัติโครงการอาชีพ.....	19
แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการ.....	20
การเรียนรู้วิธีการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ.....	21
ประโยชน์ของการทำโครงการ.....	21
กิจกรรมที่นักเรียนทำเป็นรายบุคคล.....	21
แนวทางการเรียนโครงการ.....	22
ขั้นตอนการเรียนโครงการอาชีพ.....	23
การดำเนินงานทำโครงการ.....	24
การแสดงผลงาน.....	25
บทบาทและหน้าที่ของครูที่ปรึกษา.....	25
การประเมินโครงการ.....	26
ผู้ประเมินโครงการ.....	26
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้.....	27
ทฤษฎีการเรียนรู้.....	27
ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้.....	30
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	38
ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา.....	38
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	44
ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ด้านการวัดและประเมินผล.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	53
กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการวิจัย.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	54
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	79
ความสำคัญของการวิจัย.....	79
ขอบเขตของการวิจัย.....	80
สมมุติฐานของการวิจัย.....	80
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	84
อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	91
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	92

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือ.....	98
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	101
ภาคผนวก ค แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	106
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	114

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ.....	63
2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาการเรียนรู้รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน.....	64
3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนรู้รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา โดยรวม และรายข้อ.....	65
4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนรู้รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	66
5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนรู้รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวม และรายข้อ.....	67
6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาการเรียนรู้รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ด้านวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ.....	68
7 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้าน.....	69
8 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม โดยรวมและรายด้าน.....	70

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนรู้อยากเรียนอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาศาสตร์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	71
10 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้อยากเรียนอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาศาสตร์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้อยากเรียนอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยใช้ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One- Way Analysis of Variance).....	72
11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนรู้อยากเรียนอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาศาสตร์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามโครงการที่เลือกปฏิบัติ	73
12 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้อยากเรียนอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาศาสตร์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามจำแนกตามโครงการที่เลือกปฏิบัติ โดยรวมและรายด้าน.....	74
13 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนรู้อยากเรียนอาชีพและเทคโนโลยี จำแนกตามโครงการที่เลือกปฏิบัติ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน.....	75
14 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนรู้อยากเรียนอาชีพและเทคโนโลยี จำแนกตามโครงการที่เลือกปฏิบัติ ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	76
15 จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้อยากเรียนอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาศาสตร์ จังหวัดสระแก้ว ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล.....	77

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แนวทางการเรียนโครงการ.....	22
2 ตารางการกำหนดสาระการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	40

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ การปฏิรูปการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาและเป็นเครื่องชี้นำของสังคม ผู้ที่ได้รับการศึกษาจะเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพการจัดการศึกษาของรัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การจัดการศึกษาของรัฐต้องคำนึงถึง การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 2)

แนวทางการป้องกันการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่างๆ ที่สำคัญที่สุด คือ การส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานจริงหรือประกอบอาชีพอิสระในระหว่างที่กำลังเรียนและระดับการศึกษาที่ควรจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษคือ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพราะการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นนักเรียนที่อยู่ในวัยทำงานจำนวนมากและมีความใกล้ชิดกับชุมชนในท้องถิ่นของตนเอง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2544) มุ่งเน้นการเรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพโดยตรง คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ อาชีพและเทคโนโลยี ให้นักเรียนที่จะสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคนต้องผ่านการเรียนวิชาดังกล่าวเป็นการเรียนวิชาโครงการที่เน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ผู้มีวัฒนธรรม คุณธรรม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ฟังตนเองและเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รวมทั้งสามารถใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ในชีวิต การปฏิบัติงานโครงการอาชีพเป็นการเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติเองทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการปฏิบัติงานโดย

มีครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2542) โดยบังคับให้นักเรียนที่จะสำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องเรียนรายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อให้มีความรู้และทักษะทางอาชีพเพียงพอ ที่จะประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการพัฒนา คุณภาพชีวิต มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานอาชีพอย่างครบวงจร เพื่อให้มีประสบการณ์ในการ ประกอบอาชีพโดยเฉพาะอาชีพอิสระ มีทักษะในการจัดการ เห็นคุณค่าและความจำเป็นในการ ประกอบอาชีพสุจริต มองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ในการทำงานและการพึ่งตนเอง รักการทำงาน รวมทั้งมีรายได้ระหว่างเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542)

จากนโยบายและแนวการจัดการศึกษากลุ่มสาระการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นการเน้น ให้ผู้เรียนปฏิบัติเองทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการสิ้นสุดการปฏิบัติงาน โดยมีครูทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542) โรงเรียนท่าเกษมพิทยจักรจัดการเรียนการสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด แต่เนื่องจากการเรียนการสอนรายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านมา ประสบปัญหาครูผู้สอนมีภาระงานและหน้าที่พิเศษมาก นักเรียน มีความคิดริเริ่มน้อย ไม่มีความรู้ความเข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับการเรียนรู้รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีในการสร้าง ทักษะและการปฏิบัติงานโครงการอาชีพไปคนละทิศละทางเพราะปัญหา ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนโดยตรงจากปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน มีความสนใจที่จะศึกษาถึง” ปัญหาการเรียนรู้อยู่รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน ท่าเกษมพิทยจักร” เพื่อสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อยู่ รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนรู้อยู่รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยจักร จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผล และประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้อยู่รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยจักร จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 ใน 4 ด้าน โดยจำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการเรียนรู้อยู่รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยจักร จังหวัดสระแก้ว

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ตามสภาพจริง เพื่อนำไปวางแผนแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านวัดผลและประเมินผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 จำนวน 120 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม

1.2.1 ต่ำกว่า 3.00

1.2.2 ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

- 1.3 อาชีพผู้ปกครอง
 - 1.3.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
 - 1.3.2 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
 - 1.3.3 รับจ้าง / ลูกจ้าง
 - 1.3.4 เกษตรกร
- 1.4 โครงการที่เลือกปฏิบัติ
 - 1.4.1 โครงการนครกรรม / งานบ้าน
 - 1.4.2 โครงการประดิษฐ์ / งานช่าง
 - 1.4.3 โครงการธุรกิจ / คอมพิวเตอร์
 - 1.4.4 โครงการเกษตร
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ใน 4 ด้าน
 1. ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา
 2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
 3. ด้านสื่อการเรียนรู้การสอน
 4. ด้านวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี หมายถึง สภาพการณ์ อุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่างๆ ซึ่งเป็นเหตุให้การดำเนินการที่เกี่ยวกับการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ไม่ราบรื่น และมีปัญหาต่อการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา หมายถึง สภาพการณ์ อุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในด้านความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้รายปีของการเรียน ความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน ความทันสมัย และด้านการนำไปใช้ประโยชน์

1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน หมายถึง สภาพการณ์ อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ด้านกระบวนการเรียนรู้การสอน ด้านบรรยากาศการเรียนรู้การสอน วิธีสอน ระยะเวลาสำหรับแต่ละกิจกรรม และด้านการบรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียน

1.3 ด้านสื่อการเรียนรู้การสอน หมายถึง สภาพการณ์ อุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในด้านความเพียงพอ ความสะดวกในการใช้ และสภาพของสื่อการเรียนรู้การสอน

1.4 ด้านวัดผลและประเมินผล หมายถึง สภาพการณ์ อุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในด้านวัดผลและประเมินผล และเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล

2. รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี หมายถึง รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี (ง 43101) ที่มีการศึกษาหลักการ ความสำคัญ ประโยชน์ ขั้นตอน และกระบวนการทำโครงการประเภทต่างๆ เพื่อดำรงชีวิต โดยใช้กระบวนการเทคโนโลยีในการทำโครงการ วางแผน ออกแบบ สร้างผลิตภัณฑ์โดยใช้แนวคิดใหม่ๆ และสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลในการทำโครงการจากแหล่งความรู้ในท้องถิ่น เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างอาชีพ พร้อมทั้งใช้กระบวนการเทคโนโลยีในการเสนอผลงาน

ปฏิบัติและการนำเสนอการจัดทำโครงการ งานบ้าน และหรืองานเกษตร และหรืองานช่าง และหรืองานประดิษฐ์ และหรืองานธุรกิจ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในการจัดทำโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ ทักษะคุณภาพ เทคโนโลยี เจตคติเกี่ยวกับการจัดทำโครงการ งานบ้าน และหรืองานเกษตร และหรืองานช่าง และหรืองานประดิษฐ์ และหรืองานธุรกิจ

โดยนักเรียนมีโครงการที่เลือกปฏิบัติ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทย เพื่อเป็นการเลือกฝึกปฏิบัติทักษะการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียนด้านพื้นฐานอาชีพ แบ่งออกเป็น 4 โครงการ คือ

1. โครงการคหกรรม/ งานบ้าน
2. โครงการประดิษฐ์/ งานช่าง
3. โครงการธุรกิจ/ คอมพิวเตอร์
4. โครงการเกษตร

3. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมที่แสดงความสามารถทางการเรียนจากทุกรายวิชาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทย ที่คิดคะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2/2550 คือ

3.1 ระดับผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 หมายถึง ระดับผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1 - 2.99 ของนักเรียน

3.2 ระดับผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป หมายถึง ระดับผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00-4.00 ของนักเรียน

4. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในปีการศึกษา 2551 โรงเรียนท่าเกษมพิทย จังหวัดสระแก้ว

5. อาชีพผู้ปกครอง หมายถึง กิจกรรมที่ผู้ให้การอุปการะเลี้ยงดูทำ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ถ้าบิดามารดาเป็นผู้อุปการะให้ถือเอาอาชีพของบิดาเป็นผู้อุปการะ ในกรณีที่ไม่มีบิดา

หรือบิดาไม่มีอาชีพให้ถือเอาอาชีพของมารดา และถ้านักเรียนไม่มีผู้อุปการะเป็นบิดาหรือมารดาให้ถือเอาอาชีพผู้อุปการะหรืออาชีพของผู้ปกครองแทน โดยจำแนกเป็น

5.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนที่ปฏิบัติงานในระบบราชการโดยเป็นข้าราชการ เป็นลูกจ้างประจำในสังกัดของรัฐบาล หรือผู้ปกครองของนักเรียนที่ปฏิบัติงานในองค์กรรัฐวิสาหกิจ

5.2 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนประกอบกิจการค้าของตัวเองหรือเป็นเจ้าของธุรกิจ

5.3 รับจ้าง/ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนปฏิบัติงานในองค์กรของเอกชนหรือองค์กรของรัฐในตำแหน่งพนักงานชั่วคราว หรือทำงานรับจ้างเป็นรายวัน รายเดือน

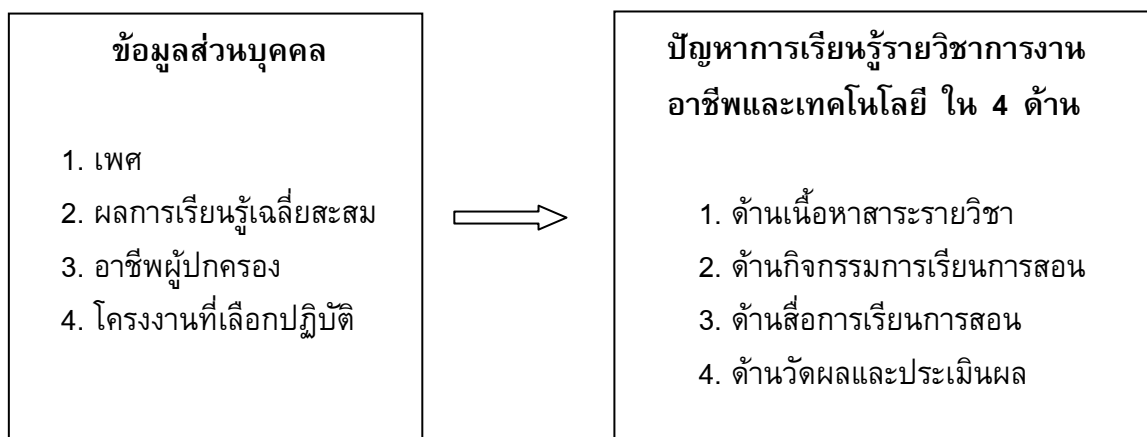
5.4 เกษตรกร หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนมีอาชีพในการทำนา ทำสวน ทำไร่ หรือเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

“ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว มีกรอบแนวคิดการวิจัย”

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่เลือกโรงเรียนที่เลือกปฏิบัติต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา “ปัญหาการเรียนรู้อย่างไรวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว” ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยไปตามลำดับขั้นตอน ผู้วิจัยจึงขอเสนอเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สำคัญดังนี้

1. ข้อมูลโรงเรียนท่าเกษมพิทยา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างไรวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ใน 4 ด้าน คือ
 - 4.1 ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา
 - 4.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 4.4 ด้านวัดผลและประเมินผล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลโรงเรียนท่าเกษมพิทยา

ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

โรงเรียนท่าเกษมพิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมขนาดกลาง สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 2 บ้านท่าเกษม ตำบลท่าเกษม อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว จัดตั้งโดยความร่วมมือของชาวบ้านท่าเกษมร่วมกันบริจาคทรัพย์เงินเป็นจำนวนเงินประมาณ สองหมื่นบาทเศษ กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งเป็นโรงเรียนท่าเกษมพิทยา เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2525 โดยเริ่มทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งใช้ศูนย์สภาตำบลท่าเกษมเป็นที่ทำการสอน ต่อมาเมื่อปลายปี พ.ศ. 2525 ได้ย้ายมาเรียนในพื้นที่ปัจจุบัน จำนวน 100 ไร่ โดยสภาตำบลท่าเกษมได้มีมติมอบให้เป็นพื้นที่ของโรงเรียน ซึ่งเดิมเป็นที่สาธารณะประโยชน์ และโรงเรียนได้ทำการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตั้งแต่ปีการศึกษา 2537 เรื่อยมาจนปัจจุบัน โรงเรียนท่าเกษมพิทยา ตั้งอยู่เลขที่ 431 หมู่ที่ 2 ตำบลท่าเกษม อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว รหัสไปรษณีย์ 27000 โทรศัพท์ 0-3751-5308, 0-3744-7251 หมายเลขโทรสาร 0-3751-5308 Web-Site <http://School.go.ge.th/thakasam>

วัตถุประสงค์ของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา

1. ดำเนินการแลกเปลี่ยนบุคลากร ทั้งด้านวิชาการ ปกครอง บริการ ชุรการ และแผนงาน
2. ร่วมใช้ทรัพยากร อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ร่วมกันในส่วนที่สามารถใช้ร่วมกันได้
3. บริหารงบประมาณในส่วนกิจกรรมในด้านต่างๆร่วมกันของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา
4. โรงเรียนท่าเกษมพิทยา มีมาตรฐานใกล้เคียงกันในทุกด้าน
5. สร้างความเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษานองเยาวชน
6. โรงเรียนท่าเกษมพิทยาได้รับความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน จากชุมชนท้องถิ่น เอกชนอย่างต่อเนื่อง
7. นักเรียนในโรงเรียนท่าเกษมพิทยา มีทักษะพื้นฐานทางวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม อย่างพอเพียงและใกล้เคียงกัน
8. ผู้ปกครอง ให้การยอมรับส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนท่าเกษมพิทยา ด้วยความมั่นใจและพอใจ

เอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี

ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน สร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืน เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างคน บูรณาการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในการปฏิรูปการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงาน สร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน กระทรวงศึกษาธิการโดยอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาลมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเห็นสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยยึดหลักความมีเอกภาพ ด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือเป็นหลักสูตร แกนกลางที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์

เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียน สำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของ ตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและ ประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทย อย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนาจความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ได้ทุกระบบการศึกษา

อนึ่งเพื่อให้การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สถานศึกษา ต้องมีการประสานสัมพันธ์ และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนให้การพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการยังจำเป็นต้อง สนับสนุน ส่งเสริมด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา ให้ครอบคลุม หลักสูตรและกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการจะได้ จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือการใช้หลักสูตร แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คู่มือครู เอกสารประกอบหลักสูตรกลุ่มสาระต่างๆ แนวทางการวัดและประเมินผล การจัดระบบ เน้นแนวในสถานศึกษา การวิจัยในสถานศึกษาและการใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนเอกสารประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ประชาชนทั่วไป ผู้ปกครอง และนักเรียน มีความเข้าใจ และรับทราบบทบาทของตนเองในการพัฒนาตนเองและสังคม

เป้าหมายการจัดการศึกษากลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เน้นช่วงชั้นละ 3 ปี โดยจัดเฉพาะส่วนที่จำเป็น สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษา

ในการจัดรายละเอียดของสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ให้สถานศึกษาจัดเพื่อสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ รวมทั้งจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 2)

สถานศึกษาต้องจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการฝึกปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ได้แก่ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน รับผิดชอบ และกตัญญูต่อการใช้พลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยยึดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด มีการอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนในการพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 3)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนสถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ สาระการเรียนรู้ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องรู้ ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 8 กลุ่ม คือ

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 5, 12)

กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน อาชีพ และเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม คำนึงและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม ตรงต่อเวลา เอื้อเฟื้อ เสียสละ และอดทน ซึ่งนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถพึ่งตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือและแข่งขันระดับสากลในบริบทของสังคมไทย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 1) ดังนั้นจึงกำหนดวิสัยทัศน์ คุณภาพ ของผู้เรียน สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์การเรียนรู้

ด้านคุณภาพผู้เรียน

- มีทักษะกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ
- มีทักษะการจัดการอย่างเป็นระบบ
- มีความคิดสร้างสรรค์
- มีทักษะการออกแบบงาน
- มีการทำงานอย่างมีกลยุทธ์
- สามารถประยุกต์ใช้กระบวนการเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีในการทำงาน ผลิตภัณฑ์ สร้าง พัฒนา จัดแปลงวิธีการ
- สามารถใช้พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า

ด้านการจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้การใช้งาน กระบวนการจัดการ การแก้ปัญหา อยู่บนพื้นฐานของหลักการ ทฤษฎี

ด้านเนื้อหาสาระ

- งานเพื่อการดำรงชีวิตในครอบครัวและสังคม
- งานเพื่อการประกอบอาชีพ

(กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 2)

คุณภาพผู้เรียน

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและครอบครัว การอาชีพการออกแบบและเทคโนโลยี เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

2. มีทักษะในการทำงาน การประกอบอาชีพ การจัดการ การแสวงหาความรู้
 3. เลือกใช้เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน
 4. สามารถทำงานอย่างมีกลยุทธ์
 5. สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่
 6. มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน รักการทำงาน ประหยัด อดออม ตรงต่อเวลา เอื้อเฟื้อ เสียสละ และมีวินัยในการทำงาน
 7. เห็นคุณค่าความสำคัญของงานและอาชีพสุจริต
 8. ตระหนักถึงความสำคัญของสารสนเทศ
 9. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน
- (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 2-3)

แหล่งการเรียนรู้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ประสบความสำเร็จในงาน/อาชีพที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ฯลฯ
 2. แหล่งวิทยาการ ได้แก่ สถาบัน องค์กร หน่วยงาน ห้องสมุด ศูนย์วิชาการทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งให้บริการความรู้ในเรื่องต่างๆ
 3. สถานประกอบการ สถานประกอบวิชาชีพอิสระ โรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานวิจัยในห้องถิ่นซึ่งให้บริการความรู้ ฝึกอบรมเกี่ยวกับงาน และวิชาชีพต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น
 4. ทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อม เช่น อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์
 5. สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ แผ่นพับ วารสาร หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์ ฯลฯ
 6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต วีซีดี CIA ฯลฯ
- (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 2-6, 32)

หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆ ของของโลกยุคปัจจุบัน มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองของประเทศ การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศทุกๆ ด้าน หากการศึกษาได้รับการพัฒนาคุณภาพไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างเป็นระบบแล้ว การสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพอที่จะแข่งขันและร่วมมือกับนานาชาติประเทศในการสร้างสรรค์สังคมโลก แต่หลักสูตรการศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการ ได้ติดตามผลและดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย พบว่าหลักสูตรมีข้อจำกัดหลายประการ ไม่สามารถส่งเสริมให้คนไทยก้าวไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงกำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อสร้างเอกลักษณ์ความเป็นไทย เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีการดำรงชีวิตที่ดี ประกอบอาชีพได้ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ จึงให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

โรงเรียนท่าเกษมพิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 เป็นโรงเรียนหนึ่งที่จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการบริหารจัดการหลักสูตรที่เน้นผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำและโรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนที่มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคม จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้ สืบสานวัฒนธรรมไทย ใฝ่ใจอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและความถนัดของผู้เรียนที่หลากหลาย และเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนท่าเกษมพิทยาต่อไป

วิสัยทัศน์

โรงเรียนท่าเกษมพิทยา เป็นสถานศึกษาของชุมชนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเต็มศักยภาพและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พันธกิจ

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ ส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านอาชีพ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนนำไปประกอบอาชีพได้

เป้าหมาย

ผู้เรียนผ่านเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ชุมชนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยชุมชนมีส่วนร่วม ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้เรียนสามารถสร้างอาชีพสุจริตตามความถนัดและความสนใจ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษา มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย โดยมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

1. มีวินัย ความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมของศาสนา
2. ประหยัดและออม
3. เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
4. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
5. เห็นคุณค่าและภูมิใจในความเป็นไทย
6. รู้จักตนเองและพึ่งพาตนเองได้
7. มีทักษะในการทำงานและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
8. เป็นผู้ปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษ

โครงสร้าง ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6)

1. วิชาพื้นฐาน ได้แก่ รายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อไปนี้
 1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 2. กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 3. กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
 4. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 5. กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
 6. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
 7. กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 8. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
2. วิชาเพิ่มเติมเลือกตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ จากรายวิชาที่เปิดเพิ่มเติมทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้
3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่างๆ ดังต่อไปนี้
 1. กิจกรรมแนะแนว
 2. กิจกรรมลูกเสือ / เนตรนารี / ยุวกาชาด
 3. กิจกรรมชุมนุมทางวิชาการ
 4. กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม-จริยธรรม
 5. กิจกรรมพัฒนากาย

การจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้

ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

1. เวลาเรียน
 1. ใช้เวลาเรียนโดยปกติประมาณ 3 ปี
 2. จัดการเรียนการสอนเป็นรายภาค ในปีการศึกษาหนึ่งให้มีเวลาเรียน 20 สัปดาห์
 3. ในสัปดาห์หนึ่งโรงเรียนเปิดเรียน วันๆ 6 ชั่วโมง

2. วิชาพื้นฐานและวิชาเพิ่มเติม

1. ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาพื้นฐาน จากทุกกลุ่มสาระฯ ตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร

2. ผู้เรียนจะต้องเลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ จากรายวิชาในกลุ่มสาระต่างๆ ตามที่โรงเรียนกำหนด

3. สื่อการเรียนรู้

โรงเรียนสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ เรียนรู้จากสื่อการเรียนรู้ และจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น และชุมชนอื่นๆ โดยโรงเรียนมีนโยบายเกี่ยวกับสื่อดังนี้

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู-อาจารย์และผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการผลิต พัฒนา และใช้สื่อทุกประเภท ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกช่วงชั้น

2. สนับสนุนให้มีการใช้สื่อที่มีรูปแบบหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และศักยภาพของผู้เรียน

3. จัดหาสื่อทุกประเภท โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ ให้มีอย่างพอเพียงและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้า ยืมได้จากห้องสมุดสื่อ หรือห้องสมุดของโรงเรียน

การวัดและประเมินผล

การประเมินผล ถือเป็นกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่างๆ ของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานที่กำหนดไว้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินผลการเรียน โรงเรียนจึงกำหนดหลักการวัดและประเมินผลให้ดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติของวิชา และระดับช่วงชั้นของผู้เรียน ที่สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรโดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม การวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักการดังกล่าว ต้องให้ครอบคลุมภารกิจการวัดและประเมินผลทั้ง 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ตามหลักสูตรของโรงเรียนแต่ละช่วงชั้น ให้มีการประเมินดังนี้

1. การประเมินผลระหว่างเรียน
2. การประเมินผลกลางภาคเรียน
3. การประเมินผลปลายภาคเรียน
4. การประเมินตัดสินผลการเรียนสาระการเรียนรู้ผ่านช่วงชั้น
5. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. เป็นการประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยตัดสินผลการประเมินจากเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม และผลการปฏิบัติกิจกรรม ตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดให้มีการประเมินดังนี้

1. ประเมินระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม
2. ประเมินเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม
3. ประเมินตัดสินผลรวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผ่านช่วงชั้น
3. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เป็นการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่โรงเรียนกำหนด เพื่อมุ่งเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดี ผู้ที่ประเมินได้แก่ ผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระฯ คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยให้มีการประเมินดังนี้

1. ประเมินเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน
2. ประเมินเพื่อตัดสินการผ่านช่วงชั้น
4. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ

เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านหนังสือ เอกสารและสื่อต่างๆ แล้ว นำมาคิดสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจของตน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระฯ ของเรื่องที่อ่าน ซึ่งนำไปสู่การแสดง ความคิดเห็น การสังเคราะห์ สร้างสรรค์ ในเรื่องต่างๆ และความสามารถในการถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นด้วยการเขียนสื่อความ ที่สะท้อนถึงสติปัญญา ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์จินตนาการเหมาะสมและมีคุณค่าแก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ พร้อมด้วยประสบการณ์ และทักษะในการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผล และลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจน ตามระดับของมาตรฐานช่วงชั้น โดยให้มีการประเมินดังนี้

1. ประเมินปลายภาคเรียน
2. ประเมินเพื่อตัดสินการผ่านช่วงชั้น

หมายเหตุ รายละเอียดการวัดและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบโรงเรียนท่าเกษมพิทยาวุธว่าด้วยการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2547)

เกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.6)

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และได้รับการตัดสินการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
2. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
3. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
4. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

รหัสวิชา ง 43101 รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลาเรียน 40 ชั่วโมง/ภาค คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักการ ความสำคัญ ประโยชน์ ขั้นตอน และกระบวนการทำโครงการประเภทต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิต โดยใช้กระบวนการเทคโนโลยีในการทำโครงการ วางแผน ออกแบบ สร้างผลิตภัณฑ์ โดยใช้แนวคิดใหม่ๆ และสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลในการทำโครงการ จากแหล่งความรู้ในห้องเรียน เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างอาชีพ พร้อมทั้งใช้กระบวนการเทคโนโลยีในการเสนอผลงาน

ฝึกปฏิบัติและการนำเสนอการจัดทำโครงการ งานบ้าน และหรืองานเกษตร และหรือ งานช่าง และหรืองานประดิษฐ์ และหรืองานธุรกิจ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในการจัดทำโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ ทักษะคุณภาพ เทคโนโลยี เจตคติเกี่ยวข้องกับจัดทำโครงการ งานบ้าน และหรืองานเกษตร และหรืองานช่าง และหรืองานประดิษฐ์ และหรืองานธุรกิจ

ลักษณะของโครงการ

1. ความหมายของโครงการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2542: 16) ให้ความหมายของโครงการ (project) หมายถึงสถานการณ์การเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยอาศัยความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามา เป็นองค์ประกอบในการจัดทำโครงการ ภายใต้การดูแลและให้คำปรึกษาของผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2542) ให้ความหมาย โครงการอาชีพ ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ งานอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติงาน การจัดการกับผลผลิต การจำหน่าย การบริการ รวมทั้งรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตหรือการบริการ โดยเน้นการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด และการใช้เทคโนโลยี ในการปฏิบัติงาน

วัฒนา มัคคสมัน (2550: 25) ได้กล่าวไว้ว่า โครงการ คือ การที่เด็กเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งจากความสนใจของเด็กเองอย่างลุ่มลึกลงไปรายละเอียด ของเรื่องนั้นด้วยกระบวนการคิด และกระบวนการแก้ปัญหาของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือกระบวนการอื่นใดด้วยตัวเอง จนพบคำตอบที่ต้องการ

ชาติรี เกิดธรรม (2547: 5) ได้กล่าวไว้ว่า โครงการ เป็นการจัดเรียนรู้แบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติในลักษณะของการศึกษา สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์ คิดค้น ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้น แนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โครงการ หมายถึงกระบวนการทำงานที่ผู้เรียนทำด้วยตนเองตามจุดประสงค์ ที่กำหนด แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้สอน

จากการให้ความหมายของโครงการต่างๆ สรุปว่า โครงการอาชีพเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยวางแผนโครงการและดำเนินโครงการให้เสร็จสิ้นตามขั้นตอนอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติงาน ตลอดจนการสรุปผลและนำเสนองาน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงาน

2. แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ (หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา)

แนบท้ายคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 558/2542 ลงวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2542 เพื่อให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพทุกหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ มีแนวในการจัดให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติโครงการอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ ดังนี้

1. โครงการอาชีพ เป็นการจัดการเรียนรู้งานอาชีพ ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติอย่างครบวงจรตั้งแต่การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติงาน การจัดการกับผลผลิต การจำหน่าย การบริการ รวมทั้งรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตหรือการบริการโดยเน้นการผลิต การบริการ การบริหารจัดการ การตลาด และการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

2. ลักษณะของงานอาชีพตามโครงการที่ปฏิบัติ ต้องเป็นงานอาชีพที่สุจริตที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรืองานอาชีพที่เป็นความต้องการของผู้เรียน เป็นงานที่มีลักษณะเป็นงานผลิตหรืองานบริการ

3. การปฏิบัติโครงการอาชีพ ผู้เรียนต้องเป็นผู้ปฏิบัติเองทั้งหมดตั้งแต่เริ่มต้น จนเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน โดยมีครู – อาจารย์ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและการปฏิบัติโครงการอาชีพให้ปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่ม 3- 5 คน โดยใช้บ้าน สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพ รวมทั้งสถานศึกษาเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน และในการจัดทำโครงการอาชีพของผู้เรียน ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ

คำชี้แจงเพิ่มเติมจากแนวปฏิบัติในการปฏิบัติโครงการอาชีพ ในหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะให้ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพ มีทักษะ การจัดการ เห็นคุณค่าและความจำเป็นของการประกอบอาชีพสุจริต ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในการทำงาน การพึ่งตนเอง รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมทั้งเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 558/2542 เรื่อง ให้ผู้เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปฏิบัติโครงการอาชีพลงวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2542 โดยให้ผู้เรียนทุกคนปฏิบัติโครงการอาชีพอย่างน้อย 1 โครงการจึงจะถือว่าจบหลักสูตร พร้อมออกแนวปฏิบัติในการปฏิบัติโครงการอาชีพ แนบท้ายคำสั่งดังกล่าวไปแล้ว เพื่อให้การจัดโครงการอาชีพของสถานศึกษา ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำคำชี้แจงเพิ่มเติมแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติโครงการอาชีพ

สำหรับสถานศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงาน

หลักการ แนวคิด จุดมุ่งหมายการสอนให้ผู้เรียนทำโครงงานนั้นมีหลายขั้นตอนผู้สอนสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

1. สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการทำโครงงาน

การสร้างแรงจูงใจหรือการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และอยากจะทำโครงงานนั้น เป็นสิ่งที่ผู้สอนพึงกระทำเป็นอันดับแรกเพราะจะทำให้ผู้เรียนทำกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้น และตั้งใจทำตามขั้นตอนต่างๆ ของการทำโครงงาน นับตั้งแต่การเลือกเรื่องที่จะทำเป็นโครงงานการศึกษา ค้นคว้าการแก้ไขปัญหาเมื่อพบอุปสรรคต่างๆ จนกระทั่งสามารถทำโครงงานให้สำเร็จสมบูรณ์ได้

2. การแนะนำให้ผู้เรียนรู้หลักและวิธีการทำโครงงาน

เมื่อผู้เรียนมีความสนใจอยากจะทำโครงงานแล้วผู้สอนต้องแนะนำหรือสอนให้ผู้เรียน รู้หลักการและวิธีการทำโครงงานอย่างละเอียด หรืออาจแนะนำคู่มือการทำโครงงานให้ผู้เรียนได้ ศึกษาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อผู้เรียนจะได้เข้าใจวิธีการทำโครงงานอย่างเป็นขั้นตอนถูกต้อง ตรงกันทุกคน ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในห้องเรียนมากนัก ซึ่งเป็นวิธีการกระตุ้นอีกวิธีหนึ่งที่จะ ให้ผู้เรียนสนใจที่จะทดลองดูบ้าง นอกจากนั้น ผู้สอนอาจเชิญผู้ที่เคยทำโครงงานสำเร็จมาแล้วหรือ ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้มาบรรยายให้ผู้เรียนฟัง

3. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เห็นแนวทางการนำไปสู่หัวข้อเรื่อง

การที่ผู้เรียนจะคิดหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงงานได้นั้น ผู้เรียนต้องมองเห็นปัญหาที่จะทำ ให้เขาคิดต้องการจะแก้ไข หรือได้สัมผัสกับสถานการณ์ที่จะช่วยกระตุ้นหรือชี้แนะให้เขามองเห็นปัญหา หรือเกิดความสนใจอยากทำในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเสียก่อน การให้ผู้เรียนมีโอกาสสัมผัสสถานการณ์ใดๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นปัญหาได้ซึ่งบางคนอาจมองเห็นปัญหาได้เอง แต่บางคนอาจจะต้องได้รับการช่วยเหลือจากครูผู้สอน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้สอนจะต้องคอยดูแลและกระตุ้น และชี้แนวทางแก่ ผู้เรียนด้วย โดยผู้สอนไม่ใช่ผู้คิดเรื่องให้แก่ผู้เรียนเอง

4. แหล่งกำเนิดแนวความคิดและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนมีหลายแหล่งด้วยกัน ที่ผู้เรียนจะสามารถสัมผัสได้ เช่น

1. จากการอ่านหนังสือต่างๆ เช่น เอกสาร ตำรา วารสารทางวิชาชีพ เป็นต้น

2. จากการไปเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ เช่น สถานศึกษาแห่งอื่น โรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน เป็นต้น

3. จากการฟังบรรยายทางวิชาการ การฟัง และชมรายการวิทยุ โทรทัศน์ จากกิจกรรม การเรียนการสอนในโรงเรียน

4. จากงานอดิเรกของผู้เรียน

5. จากการเข้าชมนิทรรศการ หรืองานประกวดโครงงาน

6. จากการศึกษาโครงงานที่มีผู้อื่นทำไว้แล้ว

7. จากการสนทนากับอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือเพื่อนๆ
8. จากสังคมหรือประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว

การเรียนรู้วิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ

โครงการ (Project) หมายถึง สถานการณ์การเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามาเป็นองค์ประกอบในการจัดทำโครงการภายใต้การดูแลและให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ดังจะเห็นได้ว่าสถานการณ์ที่จัดว่าเป็นโครงการวิชาชีพจะต้องมีองค์ประกอบต่อไปนี้

1. เป็นสถานการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่ผู้เรียนศึกษามา
2. ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มและเลือกเรื่องที่จะทำ ภายใต้ความเห็นชอบของผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ
3. เป็นสถานการณ์ที่มีการใช้วิธีการทางการวิจัยไปช่วยในการศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นกับตนเอง
4. ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการดำเนินงานตั้งแต่การศึกษาค้นคว้า การออกแบบ การประดิษฐ์ คิดค้น การทดลอง การเก็บข้อมูล ตลอดจนจนถึงการเปลี่ยนแปลง สรุปผลและเสนอผลงานด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำปรึกษา

ประโยชน์ของการทำโครงการ

1. ช่วยสร้างความสำนึกและความรับผิดชอบในการทำงาน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ และแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเอง
3. ช่วยพัฒนาเจตคติที่ดีทางอาชีพ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการประกอบอาชีพที่ได้ศึกษามา
4. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของสาขาวิชาชีพที่ศึกษามาได้ดียิ่งขึ้น ช่วยพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเป็นผู้มีเหตุผล
5. ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น
6. ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนรายงาน การเสนอผลงาน และความเชื่อมั่นในตนเอง
7. ช่วยพัฒนางานและกระบวนการทำงานในวิชาชีพ
8. ช่วยสร้างบทบาทให้กับผู้เรียน และมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

กิจกรรมที่นักเรียนทำเป็นรายบุคคล

1. การสำรวจอาชีพในชุมชน
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

แนวทางการเรียนโครงการ

สัปดาห์ที่	แนวทางการเรียนรู้ของผู้เรียน	หมายเหตุ
1	☐ ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องโครงการ ☐ คิดและเลือกหัวข้อที่จะทำโครงการ	
2	☐ กำหนดหัวข้อที่จะทำโครงการ ☐ ศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้อง ☐ ศึกษาวิธีการเขียนเค้าโครงของโครงการ ☐ พบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อช่วยให้พิจารณาความเหมาะสม	
3	☐ จัดทำเค้าโครงของโครงการ ☐ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา	
4	☐ เตรียมเสนอเค้าโครงของโครงการด้วยปากเปล่า ☐ นำเสนอเค้าโครงของโครงการเพื่อขออนุมัติ	
5 - 12	☐ ไม่อนุมัติ () ขอคำปรึกษาและความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา () กำหนดหัวข้อและจัดทำเค้าโครงของโครงการขึ้นใหม่ () นำเสนอเค้าโครงของโครงการและ/หรือปรับปรุงเค้าโครงตาม ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาจนกระทั่งได้รับอนุมัติให้ทำ ☐ อนุมัติ () วางแผนการทำงาน จัดหาวัสดุ – อุปกรณ์ที่จะใช้ทำ () ออกแบบและดำเนินการสร้างโครงการ () ทดลองและแก้ไขโครงการ () ขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญและ/หรืออาจารย์ () ตรวจสอบและปรับปรุงโครงการ () บันทึกผลการปฏิบัติงาน () รายงานความก้าวหน้าการทำโครงการทุกสัปดาห์ () ดำเนินการทำโครงการจนแล้วเสร็จ	
13 – 16	☐ ศึกษาวิธีการเขียนรายงานหรือสารนิพนธ์ ☐ รวบรวมข้อมูลและเขียนรายงาน ☐ รายงานความก้าวหน้าในการทำโครงการทุกสัปดาห์	
17 - 18	☐ สอบโครงการ ☐ แสดงผลงาน	

ภาพประกอบ 1 แนวทางการเรียนโครงการ

ขั้นตอนการเรียนรู้โครงงานอาชีพ

1. การคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่ปฏิบัติ

ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการเริ่มต้นให้การทำโครงงานประสบความสำเร็จ คือการคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงงาน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ยากและมีความสำคัญที่สุด โดยผู้เรียนจะต้องคิดและเลือกด้วยตนเอง ทั้งนี้ หัวข้อเรื่องส่วนใหญ่จะได้มาจากความสนใจ อยากรู้อยากลองของผู้เรียนเอง ตลอดจนประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาและการปฏิบัติงานทั้งในและนอกห้องเรียน การได้ศึกษาเอกสารตำราหรือวารสารทางวิชาชีพ รายงานของโครงงานที่ได้ทำกันมาแล้ว รวมถึงงานวิจัยต่างๆ ตามความเหมาะสม ชื่อเรื่องของโครงงานควรเฉพาะเจาะจงและชัดเจนว่าจะศึกษาตัวแปรใดหรือ ทำสิ่งใด

2. การศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อได้หัวข้อเรื่องที่จะทำโครงงานแล้ว ขั้นตอนต่อไป ผู้เรียนจะต้องศึกษาเอกสารต่างๆ และผลงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำโครงงาน รวมถึงปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่ทำด้วย การศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้องนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดที่จะช่วยกำหนดขอบข่ายของเรื่องที่จะทำโครงงานให้เฉพาะเจาะจงและได้ใจความ มีความเข้าใจในเรื่องที่จะทำยิ่งขึ้น จนสามารถออกแบบวางแผนการดำเนินงานและทำโครงงานได้อย่างเหมาะสม

3. การจัดทำเค้าโครงของโครงงาน

ขั้นตอนต่อไป จะต้องเขียนเค้าโครงของโครงงานเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขออนุมัติดำเนินการทำโครงงาน การจัดทำเค้าโครงของโครงงานจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างรัดกุม มีการวางแผนการดำเนินงานให้สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เค้าโครงของโครงงาน ควรจะประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ชื่อโครงงาน ควรเป็นหัวข้อที่กะทัดรัด ชัดเจน สื่อความหมายตรงกัน

3.2 ชื่อผู้ทำโครงงาน

3.3 ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน

3.4 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงงาน เป็นการอธิบายสาเหตุที่เลือกทำโครงงานนี้ มีความสำคัญอย่างไร หรือมีแรงบันดาลใจอะไรที่ทำให้เลือกทำโครงงานนี้

3.5 วัตถุประสงค์ของโครงงาน ควรเป็นจุดมุ่งหมายที่สามารถวัดได้และเป็นรูปธรรม ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ควรระบุประโยชน์ในการนำโครงงานไปใช้ รวมทั้งคุณค่าของโครงงานทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ได้รับ

3.6 แนวความคิดในการออกแบบโครงงาน เขียนในลักษณะแผนภาพบล็อก ประกอบคำบรรยาย หรือหลักการ/ทฤษฎีที่ใช้ในการทำโครงงาน

3.7 เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี) แสดงรายละเอียดอื่นๆ ที่ต้องการนำเสนอ เช่น วงจรที่คาดว่าจะใช้ ข้อมูลประกอบและคุณสมบัติของอุปกรณ์ที่จะใช้ เป็นต้น

3.8 รายการวัสดุอุปกรณ์สำหรับโครงการ ควรระบุวัสดุอุปกรณ์ แหล่งที่จะหาได้ราคาจำหน่ายในปัจจุบัน และรวมประมาณค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ดูด้วย

3.9 แผนการดำเนินงาน เขียนในลักษณะแผนภูมิที่แสดงรายละเอียดหรือขั้นตอนของการทำงาน และระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน

3.10 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อแสดงความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในโครงการที่ผู้เรียนจัดทำหรือเสนอแนะข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการทำโครงการ

3.11 ความคิดเห็นของคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงของโครงการ (ถ้ามี) เป็นการตัดสินใจอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้ผู้เรียนทำโครงการตามเค้าโครงที่เสนอมา อาศัยเสียงข้างมากของคณะกรรมการเป็นหลัก

กิจกรรมในแต่ละกลุ่มย่อย ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้เสนอ อาจจะต้องสอนภาคทฤษฎีให้ก่อนเล็กน้อยแล้วแต่ประสบการณ์เดิมของนักเรียน แล้วจึงให้รวมกลุ่มกันทำโครงการอาชีพ หรืออาจจะให้นักเรียนรวมกลุ่มกันวางแผนทำโครงการอาชีพโดยไม่ต้องสอนภาคทฤษฎี เพราะเคยมีประสบการณ์จากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาบ้างแล้ว

การดำเนินงานทำโครงการ

เมื่อเค้าโครงของโครงการได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และ/หรือได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาโครงการแล้ว ผู้เรียนจึงดำเนินงานทำโครงการตามแผนที่วางไว้ได้ โดยให้คำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

1. จัดเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ และบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบถูกต้องและครบถ้วน
2. คำนึงถึงความปลอดภัยและความประหยัดในการปฏิบัติงาน
3. ควรมีสมุดการปฏิบัติงานในแต่ละครั้งว่าได้ทำอะไร มีผลอย่างไร มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรที่พบในขณะที่ปฏิบัติงาน และมีแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร
4. พยายามปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ อาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมได้บ้างถ้าคิดว่าจะทำได้ผลงานที่ดีขึ้นควรต้องแบ่งงานเป็นส่วนย่อยๆ และทำส่วนที่เป็นหลักสำคัญก่อน จึงทำส่วนประกอบหรือส่วนเสริมทีหลัง
5. โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์ ความคำนึงถึงโครงสร้างที่สะดวกต่อการปรับแต่งขนาดที่เหมาะสม ความคงทนแข็งแรงและความสวยงาม
6. ควรทดสอบโครงการหลายๆ ครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
7. รายงานความก้าวหน้าในการทำโครงการให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

การแสดงผลงาน

การแสดงผลงาน เป็นการเสนอผลงานที่ทำโครงการเสร็จแล้ว ให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำโครงการ การแสดงผลงานอาจทำได้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การแสดงผลงานในชั้นเรียน การแสดงในรูปแบบนิทรรศการ การประกวดโครงการ ซึ่งมีการอธิบายด้วยคำพูดหรือในรูปแบบของการจัดแสดงไว้ในห้องหรือตู้โชว์ผลงานของสถานศึกษาโดยไม่มีการอธิบายประกอบหรือในรูปของการรายงานปากเปล่า สิ่งสำคัญในการแสดงผลงานคือ พยายามให้การแสดงผลงานนั้นดึงดูดความสนใจของผู้ชม เห็นประโยชน์ของโครงการ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีความถูกต้องในเนื้อหา

บทบาทและหน้าที่ของครูที่ปรึกษา

1. การให้คำปรึกษาวางแผนการดำเนินงาน

เมื่อผู้เรียนคิดและเลือกหัวเรื่องที่จะทำโครงการได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การวางแผนการดำเนินโครงการ ผู้สอนจะต้องให้ความรู้แก่ผู้เรียนในการวางแผนการดำเนินโครงการ โดยเขียนออกมาเป็นเค้าโครง ซึ่งหัวข้อที่ประกอบเป็นเค้าโครงของโครงการนั้น จะปรากฏอยู่ใน แบบเสนอเค้าโครงในตอนที 2 เรื่องการเรียนโครงการ เมื่อผู้เรียนเขียนเค้าโครงเสร็จก็ให้นำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะได้พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะประสบความสำเร็จในการทำโครงการ โดยไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคมาก อันจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการท้อถอย เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเป็นไปได้ ก็ให้ความเห็นชอบต่อโครงการที่ผู้เรียนเสนอมา ผู้สอนจะต้องแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักการจดบันทึกระหว่างที่ทำโครงการ ผู้เรียนจะต้อง จดบันทึกว่าวันไหนทำอะไรไปบ้างเพื่อจดไว้เป็นหลักฐาน ผู้ทำโครงการทุกคนจำเป็นต้องมีสมุดบันทึกประจำวัน ซึ่งควรจะนำไปแสดงในการทำรายงานความก้าวหน้าในการทำโครงการให้ผู้สอนดูด้วย

2. การอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการทำโครงการ

เมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะลงมือทำโครงการแล้ว ผู้สอนควรอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำเนินงานจนบรรลุผลสำเร็จได้ เช่น การจัดหาเอกสารชี้แนะแหล่งที่จะค้นคว้าข้อมูล การจัดสถานที่สำหรับทำโครงการ เช่น ห้องปฏิบัติการของสถานศึกษาพร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ หรืออาจเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถให้คำปรึกษาได้ การจัดเวลาให้ผู้เรียนทำโครงการในช่วงเวลาที่เหมาะสม การจัดเวลาของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพบเพื่อขอคำแนะนำปรึกษาเหล่านี้ เป็นต้น

3. การติดตามและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการทำโครงการ

ในระหว่างที่ผู้เรียนดำเนินการทำโครงการ ผู้สอนจะต้องให้ความสนใจและติดตามการทำโครงการของผู้เรียนทุกระยะ เพราะในขณะที่ผู้เรียนทำโครงการ ผู้เรียนอาจจะประสบปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่อาจทำให้ผู้เรียนทำงานไม่สำเร็จ เกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอย ผู้สอนจะต้องเสริมสร้างกำลังใจให้แก่ผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแสดงความสนใจในโครงการที่ผู้เรียนทำ การยกย่องชมเชย การให้คำแนะนำปรึกษา

4. การให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการเขียนรายงาน

การเขียนรายงานในขั้นตอนนี้ ผู้สอนควรให้ความรู้แก่ผู้เรียนในรูปแบบของการเขียนรายงานด้วยการอธิบายและให้ผู้เรียนดูตัวอย่างการเขียนรายงานโครงการที่ถูกต้องสมบูรณ์

นอกจากการให้ความรู้ในเรื่องรูปแบบการเขียนรายงานแล้ว ผู้สอนจะต้องตรวจการเขียนรายงานของผู้เรียนทุกหัวข้อว่าถูกต้องตามหลักการเขียนโครงการหรือไม่ ภาษาที่ใช้สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจนเพียงใด ในกรณีที่ส่งโครงการของผู้เรียนเข้าประกวด ผู้สอนควรต้องศึกษาระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการเขียนรายงานโครงการของคณะกรรมการผู้จัดประกวดด้วย เพราะ ชื่อหัวข้อต่างๆ ตลอดจนการเรียงลำดับหัวข้อของรายงาน อาจแตกต่างกันไปบ้าง

การประเมินโครงการ

การประเมินผลโครงการเป็นหัวใจของการเรียนการสอน ซึ่งสะท้อนสภาพความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร ปัญหาและอุปสรรคที่พบคืออะไรบ้าง ได้ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำโครงการ

ผู้ประเมินโครงการ

1. ผู้เรียนประเมินตนเอง

จะแสดงออกให้เห็นว่าผู้เรียนเจ้าของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มทำงาน มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนของกิจกรรมแต่ละขั้นที่ได้กำหนดหรือร่วมกันกำหนดขึ้นเองเพียงใด มีหัวข้อกิจกรรมใดที่ยังขาดตกบกพร่องจะต้องเพิ่มเติมในส่วนใดบ้าง ความละเอียด ความรัดกุมในแต่ละขั้นเป็นอย่างไร

2. ผู้ประเมินเป็นเพื่อนร่วมชั้น

อาจจะให้ข้อคิดสะท้อนภาพเพิ่มเติม เช่น เพื่อนอาจให้ความเห็นไปในเรื่องของการใช้วัตถุดิบ การลำดับขั้นการจำหน่าย ความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งชื่อโครงการกับจุดประสงค์ของโครงการ และตามความเข้าใจของผู้ประเมิน เสนอแนะวิธีการศึกษาของผู้ประเมิน เพื่อพิจารณาการจัดรูปแบบเพื่อนำเสนอโครงการ

3. ผู้ประเมินซึ่งเป็นผู้สอนหรือครูที่ปรึกษา

อาจให้คำแนะนำเพิ่มเติมในเรื่องวิธีการอื่นที่ใช้ในการศึกษาหาคำตอบ ความสัมพันธ์ของวิชาตามหัวเรื่องที่ศึกษากับวิชาอื่น ข้อค้นพบที่ผู้เรียนได้จากโครงการ การนำโครงการไปใช้ประโยชน์

4. ผู้ประเมินที่เป็นพ่อ แม่ ผู้ปกครอง

จะได้ทราบถึงความสามารถ ความถนัดทางการเรียน ความต้องการของนักเรียนผู้ทำโครงการ ให้โอกาสในเวลาร่วมกิจกรรมตามความถนัด ชี้แนะอุปสรรค ปัญหาเบื้องต้น ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมขั้นต่างๆ ของโครงการ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำโครงการครั้งต่อไป

การประเมินผลโครงการเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็น ตามปกติผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินโครงการ เพื่อเก็บคะแนนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนวิชาโครงการ หรือประเมินด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อการตัดสินใจการจบหลักสูตร การประเมินผลไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์ใดจะมีหลักเกณฑ์ใหญ่ๆ ที่คล้ายกัน จะแตกต่างกันไปบ้างในรายละเอียดและแบบที่ใช้ประเมินการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงผลงาน เมื่อผู้เรียนทำโครงการและเขียนรายงานเสร็จสิ้นแล้ว ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงผลงานของตนต่อผู้อื่น เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตน ซึ่งจะเป็นกำลังใจในการทำผลงานต่อไป ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการแสดงผลงานของตนในโอกาสและรูปแบบต่างๆ กัน เช่น

- การแสดงผลงานแก่เพื่อนผู้เรียนในชั้นเดียวกัน โดยการรายงานปากเปล่าประกอบการสาธิต
- การแสดงนิทรรศการหรือการจัดประกวด โครงการภายในสถานศึกษา
- การส่งโครงการของผู้เรียนเข้าประกวด หรือร่วมแสดงผลงานที่จัดขึ้นภายนอกสถานศึกษา

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้

ปรีวัชร เขื่อนแก้ว (2550) ประกอบด้วย 5 ทฤษฎีที่ได้พัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของวัฒนธรรมไทย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. **ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข** เป็นทฤษฎีที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติยวดี บุญชื่อ เป็นหัวหน้าคณะผู้เชี่ยวชาญทำการพัฒนาขึ้น โดยมีจุดประสงค์จะหาวิธีเรียนแบบใหม่ที่ทำให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุกสนานทุกครั้ง ทุกชั่วโมง ผู้เรียนมาโรงเรียนด้วยความตื่นเต้นและมุ่งมั่น อยากรู้ในสิ่งที่เขายังไม่รู้ อยากทำในสิ่งที่เขาไม่เคยทำ อยากเป็นในสิ่งที่เขายังไม่เคยเป็น การเรียนรู้อย่างมีความสุข มีองค์ประกอบอยู่ 6 ประการได้แก่

1. เด็กแต่ละคนได้รับการยอมรับว่า เป็นมนุษย์คนหนึ่งที่มีหัวใจและสมองมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และมีสิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติจากผู้ใหญ่อย่างมนุษย์คนหนึ่ง
2. ครูให้ความเมตตา จริงใจ และอ่อนโยนต่อเด็กทุกคนโดยทั่วถึง เอาใจใส่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีความยุติธรรม สม่าเสมอ อารมณ์มั่นคง สดชื่นแจ่มใสใจ วางตน เป็นแบบอย่างที่ดี เสียสละและอดทน
3. เด็กเกิดความรัก และภูมิใจในตนเอง รู้จักปรับตัวได้ทุกที่ทุกเวลา เห็นคุณค่าของชีวิตและความเป็นมนุษย์ของตน ยอมรับจุดดี จุดด้อยของตน รู้วิธีปรับตัวให้อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยไม่เสียสุขภาพจิต
4. เด็กแต่ละคนมีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัด และความสนใจ
5. บทเรียนสนุก แปลกใหม่ จูงใจให้ติดตามและเข้าใจให้อยากค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในสิ่งที่สนใจ การเรียนไม่ขัดจำกัดอยู่ภายในห้องเรียน การเรียนสัมพันธ์กับวิถีชีวิต

6. สิ่งที่เราเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เกิดประโยชน์และเกิดความหมายต่อตัวเรา

การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้การเรียนรู้ดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีความสุขร่วมกันทั้งผู้เรียนและผู้สอน ควรมีลักษณะดังนี้

1. บทเรียนเริ่มต้นจากง่ายไปหายาก
2. วิธีเรียนสนุก ไม่น่าเบื่อ
3. ทุกขั้นตอนของการเรียนรู้มุ่งพัฒนาและส่งเสริมกระบวนการคิดในแนวต่างๆ
4. มีกิจกรรมหลากหลาย สนุกชวนให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม
5. แนวการเรียนรู้สัมพันธ์และสอดคล้องกับธรรมชาติ
6. สื่อที่ใช้ประกอบการสอนเร้าใจให้เกิดการเรียนรู้
7. การประเมินผลเน้นพัฒนาการของผู้เรียนในภาพรวมมากกว่าผลเรียนทางวิชาการ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองด้วย

2. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นทฤษฎีที่รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธนา พรหมบุญ เป็นหัวหน้าคณะผู้เชี่ยวชาญพัฒนาขึ้น จุดเน้นของการเรียนรู้อยู่ที่ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านจิตใจ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝนทักษะชีวิตต่างๆ การแสวงหาความรู้ การคิด การจัดการความรู้ การแสดงออก การสร้างความรู้ใหม่ และการทำงานกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และมีความสุข

กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สามารถจัดทำได้ 3 วิธี คือ

1. กระบวนการกลุ่ม (Group process) เป็นกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมีปฏิสัมพันธ์กัน มีแรงจูงใจร่วมกันทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยที่สมาชิกกลุ่มมีอิทธิพลต่อกัน หลักการสำคัญของกระบวนการกลุ่ม คือ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนเรียนรู้ จากกลุ่มมากที่สุด ผู้เรียนได้ค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้จัดกระบวนการให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบ กิจกรรมที่มักจะใช้ในการจัดกิจกรรมกลุ่ม คือ เกม บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง การอภิปรายกลุ่ม

2. การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ (Cooperative learning) เป็นวิธีการเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันความรู้ ให้กำลังใจกันและกันคอยดูแลซึ่งกันและกัน หลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ จะคล้ายกับกระบวนการกลุ่ม แต่ต่างกันที่การเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ จัดกลุ่มให้ผู้เรียนคล่องกัน ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด กิจกรรมที่มักใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ คือ การเล่าเรื่องรอบวง มุมสนทนา ปรินิพนาคความคิด การร่วมมือกันแข่งขันกันคิด

3. การเรียนรู้แบบสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องแสวงหาความรู้และสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง โดยนำความรู้ที่มีเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ โดยครูจะเป็นผู้อำนวยการความสะดวกให้ผู้เรียนสรรค์สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง

3. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด เป็นทฤษฎีที่รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แหมมณี เป็นหัวหน้าคณะผู้เชี่ยวชาญพัฒนาขึ้น โดยมีจุดประสงค์ให้เป็นแนวทางสำหรับครูนำไปใช้ฝึกผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพในการคิด แบ่งทักษะการคิดออกเป็น 2 ระดับ คือ ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน และทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งสามารถจัดการเรียนการสอนได้ 3 แบบ ดังนี้

1. การสอนเพื่อพัฒนาการคิดโดยตรงโดยใช้โปรแกรม สื่อสำเร็จรูป หรือบทเรียน/กิจกรรมสำเร็จรูปที่มีผู้พัฒนาและจัดทำไว้แล้ว

2. การสอนเนื้อหาสาระต่างๆ โดยใช้รูปแบบหรือกระบวนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด

3. การสอนเนื้อหาสาระต่างๆ โดยพยายามส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิด ลักษณะการคิด และกระบวนการคิดในกิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหาวิชาต่างๆ

4. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย : ศิลปะ ดนตรี กีฬา เป็นทฤษฎีที่ รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข เป็นหัวหน้าคณะผู้เชี่ยวชาญพัฒนาขึ้น เพื่อเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะ ดนตรี และพลศึกษาแก่ครู ซึ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์ทุกด้านได้แก่

1. ด้านร่างกาย มีสุขภาพที่สมบูรณ์
2. ด้านจิตใจและอารมณ์ มีจิตใจที่ร่าเริงแจ่มใส
3. ด้านสติปัญญา มีทักษะทางศิลปะ ทักษะในการเล่นดนตรี และกีฬา เป็นต้น
4. ด้านสังคม มีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย
5. ด้านจริยธรรม ประพฤติดีและประพฤติชอบ

5. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย : การฝึกฝน กาย วาจา ใจ เป็นทฤษฎีที่ศาสตราจารย์กิตติคุณอำไพ สุจริตกุล เป็นหัวหน้าคณะผู้เชี่ยวชาญพัฒนาขึ้น เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยเด็กไทย คือ มีมรรยาทและวิถีแห่งการปฏิบัติตนทางกาย วาจา ใจ มีสติสัมปชัญญะเพื่อการครองตน ไม่ถลำไปสู่ความชั่ว มีคุณธรรม มีความรักในเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติ การสร้างลักษณะนิสัยดังกล่าวต้องใช้กลยุทธ์การสอน ดังนี้

1. ฝึกสติและสมาธิแบบใหม่ที่เข้าถึงรสนิยมเด็ก
2. การเรียนรู้ด้วยการเล่น การใช้เกม ละคร และกิจกรรมสนุกๆ ที่แฝงสาระและแง่คิดทางคุณธรรม จริยธรรม
3. การเรียนรู้จากชีวิตจริงด้วยกิจกรรมชุมชน เช่น การไต่ว่าที่
4. การแนะแนวด้วยครูทุกคนที่ทำการสอน
5. การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้วยการเอาใจใส่เด็กเป็นรายบุคคล

ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้

แนวความคิดในเรื่องของการเรียนรู้ของมนุษย์ ได้รับความสนใจอย่างมากจากนักปรัชญา และนักจิตวิทยามาแต่ในอดีต ซึ่งต่างก็ได้แสดงทัศนะกันไว้อย่างหลากหลาย แนวคิดเหล่านั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการไปในแต่ละยุคแต่ละสมัย รวมทั้งได้ขยายขอบเขตไปสู่เรื่องของการจัดการศึกษาและการสอน การศึกษาแนวคิดในอดีต นอกจากจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องของการจัดการศึกษาและเกิดแนวความคิดใหม่ๆ แล้ว ยังเป็นการทบทวน ภูมิปัญญาของนักคิดในอดีตซึ่งอาจจะตกหล่นสูญหายหรือเสื่อมความนิยมไปด้วยกาลและสมัยแต่อาจยังทรงคุณค่ามหาศาลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์

ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวความคิดที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถใช้อธิบายลักษณะของการเกิดการเรียนรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ส่วนหลักการสอนก็คือ แนวคิดที่เป็นหลักของการปฏิบัติทางการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ

ทฤษฎีการเรียนรู้สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

ปรีวัตร เชื้อนแก้ว (2550) ที่ได้พัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของวัฒนธรรมไทย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ช่วงก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 20

1.1 ทฤษฎีของกลุ่มที่เน้นการฝึกจิตหรือสมอง (Mental Discipline) นักคิดกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า จิตหรือสมองหรือสติปัญญา (mind) สามารถพัฒนาให้ปราดเปรื่องได้ โดยการฝึก ในการฝึกจิตหรือสมองนี้ทำได้โดยให้บุคคลเรียนรู้สิ่งที่ยากๆ ยิ่งยากมากเท่าไร จิตก็จะได้รับการฝึกให้แข็งแกร่งขึ้นเท่านั้น หลักการในการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการกระตุ้นความรู้ให้ตัวผู้เรียนให้แสดงออกมา วิธีการสอนแบบโสเครติส (Socratic Method) และวิธีการสอนแบบบรรยาย (Didactic Method) เป็นวิธีการสอนตามทฤษฎีที่ใช้คำถาม เพื่อดึงความรู้ในตัวผู้เรียนออกมาให้กระจ่างชัดและช่วยเพิ่มเติมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

1.2 ทฤษฎีของกลุ่มที่เน้นการพัฒนาไปตามธรรมชาติ (Natural Unfoldment) นักคิดกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า ธรรมชาติคือแหล่งเรียนรู้สำคัญ เด็กควรจะได้เรียนรู้ไปตามธรรมชาติ การใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดี การเล่นเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญของเด็ก เด็กไม่ใช่ผู้ใหญ่ตัวเล็กๆ เด็กมีสภาวะของเด็ก ซึ่งแตกต่างไปจากวัยอื่น การจัดการศึกษาให้เด็กจึงควรพิจารณาระดับอายุเป็นหลัก การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก จะต้องมีความแตกต่างไปจากการจัดให้ผู้ใหญ่ และยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้เสรีภาพแก่เด็กได้เรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของตน ให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติและเป็นไปตามธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและความพร้อมของเด็ก

1.3 ทฤษฎีของกลุ่มที่เน้นการรับรู้และการเชื่อมโยงความคิด (Apperception)

นักคิดกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า การเรียนรู้เกิดจากแรงกระตุ้นภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม (neutral - passive) การเรียนรู้เกิดจากการที่บุคคลได้รับประสบการณ์ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 (sensation) และความรู้สึก (feeling) คือ การตีความหรือแปลความหมาย จากการสัมผัส การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จึงเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้เป็นอย่างดี

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20

2.1 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) นักคิดในกลุ่มนี้ มอง

ธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะที่เป็นกลาง คือ ไม่ดี – ไม่เลว การกระทำต่างๆ ของมนุษย์เกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (stimulus response) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง กลุ่มพฤติกรรมนิยมให้ความสนใจกับ “พฤติกรรม” มาก เพราะพฤติกรรมเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัด สามารถวัดและทดสอบได้ ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วยแนวคิดสำคัญๆ 3 แนวด้วยกัน คือ

- ทฤษฎีการเชื่อมโยง (Classical Connectionism) ของธอร์นไดค์ (Thorndike)

มีความเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบ บุคคลจะมีการลองผิดลองถูกปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ จนกว่าจะพบรูปแบบ การตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว บุคคลจะใช้รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้า ในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อยๆ การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จึงเน้นที่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนแบบลองผิดลองถูกบ้าง มีการสำรวจความพร้อมของผู้เรียนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำก่อนการสอนบทเรียน เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วครูควรฝึกให้ผู้เรียนฝึกการนำการเรียนรู้นั้น ไปใช้บ่อยๆ การศึกษาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งเร้าหรือรางวัลที่ผู้เรียนพึงพอใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

- ทฤษฎีการวางเงื่อนไข (Conditioning Theory) ประกอบด้วยทฤษฎีย่อย 4 ทฤษฎี

ดังนี้

1) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบอัตโนมิติของพาฟลอฟ (Pavlov's Classical Conditioning) เน้นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข สรุปแนวคิดตามทฤษฎีนี้ได้ว่า การเรียนรู้ของสิ่งมีชีวิตเกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข

2) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบอัตโนมิติของวัตสัน (Watson's Classical Conditioning) เน้นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขเช่นกัน สรุปแนวคิดตามทฤษฎีนี้ได้ว่า การเรียนรู้จะคงทนถาวรหากมีการให้สิ่งเร้าที่สัมพันธ์กันนั้นควบคู่กันไปอย่างสม่ำเสมอ

3) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบต่อเนื่องของกัทธรี (Guthrie's Contiguous Conditioning) เน้นหลักการจูงใจ สรุปแนวคิดตามทฤษฎีนี้ได้ว่า การเรียนรู้เมื่อเกิดขึ้นแล้ว แม้เพียงครั้งเดียว ก็นับว่าได้เรียนรู้แล้วไม่จำเป็นต้องทำซ้ำอีก

4) ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบโอเปอเรนต์ของสกินเนอร์ (Skinner's Operant Conditioning) เน้นการเสริมแรงหรือให้รางวัล

สรุปแนวคิดตามทฤษฎีนี้ได้ว่า การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก การเสริมแรงที่แปรเปลี่ยนทำให้การตอบสนองคงทนกว่าการเสริมแรงที่ตายตัว การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จึงเน้นที่การเสนอสิ่งเร้าในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการเสริมแรงหรือให้รางวัลเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจที่จะเรียนรู้

- **ทฤษฎีการเรียนรู้ของฮัลล์ (Hulls Systematic Behavior Theory)** มีความเชื่อว่าถ้าร่างกายเมื่อยล้า การเรียนรู้จะลดลง การตอบสนองต่อการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเมื่อได้รับแรงเสริมในเวลาใกล้เคียงเป้าหมาย หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ จึงมักคำนึงถึงความพร้อม ความสามารถและเวลาที่ผู้เรียนจะเรียนได้ดีที่สุด การจัดการเรียนการสอนควรให้ทางเลือกที่หลากหลายเพื่อตอบสนองระดับความสามารถของผู้เรียน

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) เน้นกระบวนการทางปัญญาหรือความคิด ซึ่งเป็นกระบวนการภายในของสมอง นักคิดกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ใช่เรื่องของพฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพียงเท่านั้น การเรียนรู้ของมนุษย์มีความซับซ้อนยิ่งไปกว่านั้น การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดจากการสะสมข้อมูล การสร้างความหมายและความสัมพันธ์ของข้อมูลและการดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำและการแก้ปัญหาต่างๆ การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาของมนุษย์ในการที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง ทฤษฎีในกลุ่มนี้ที่สำคัญๆ มี 5 ทฤษฎี คือ

- **ทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt Theory)** แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้คือ การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดซึ่งเป็นกระบวนการภายในตัวมนุษย์ บุคคลจะเรียนรู้จากสิ่งเร้าที่เป็นส่วนรวมได้ดีกว่าส่วนย่อย หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ จะเน้นกระบวนการคิด การสอนโดยเสนอภาพรวมก่อนการเสนอส่วนย่อย ส่งเสริมให้ผู้เรียน มีประสบการณ์มากและหลากหลายซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มและเกิดการเรียนรู้แบบหยั่งเห็นได้

- **ทฤษฎีสนาม (Field Theory)** แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้คือ การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีแรงจูงใจหรือแรงขับที่จะกระทำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตนต้องการ หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการเข้าไปอยู่ใน “โลก” ของผู้เรียนการสร้างแรงจูงใจหรือแรงขับโดยการจัดสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพและจิตวิทยาให้ดึงดูดความสนใจและสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

- **ทฤษฎีเครื่องหมาย (Sign Theory) ของทอลแมน (Tolman)** แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้เกิดจากการใช้เครื่องหมายเป็นตัวชี้ทางให้แสดงพฤติกรรมไปสู่จุดหมายปลายทาง หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการสร้างแรงขับและหรือแรงจูงใจให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายใดๆ โดยใช้เครื่องหมาย สัญลักษณ์หรือสิ่งอื่นๆ ที่เป็นเครื่องหมายชี้ทางควบคู่ไปด้วย

- **ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development Theory)** นักคิดคนสำคัญของทฤษฎีนี้มีอยู่ 2 ท่าน ได้แก่ เพียเจต์ (Piaget) และบรุนเนอร์ (Bruner) แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้ เน้นเรื่องพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลที่เป็นไปตามวัยและเชื่อว่ามนุษย์เลือกที่จะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจและการเรียนรู้เกิดจากกระบวนการการค้นพบด้วยตนเอง หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ ดำเนินถึงพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนและจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการนั้นให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมต่างๆ เด็กควรได้ค้นพบการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระ และสอนการคิดแบบรวบยอดเพื่อช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

- **ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (A Theory of Meaningful Verbal Learning)** ของออสซูเบล (Ausubel) เชื่อว่า การเรียนรู้จะมีความหมายแก่ผู้เรียน หากการเรียนรู้นั้นสามารถเชื่อมโยงกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่รู้มาก่อน หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ มีการนำเสนอความคิดรวบยอดหรือกรอบมโนทัศน์ หรือกรอบแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้เรียนก่อนการสอนเนื้อหาสาระนั้นๆ จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาสาระนั้นอย่างมีความหมาย

2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) นักคิดกลุ่มมนุษยนิยมให้ความสำคัญของความเป็นมนุษย์และมองมนุษย์ว่ามีคุณค่า มีความดีงาม มีความสามารถ มีความต้องการ และมีแรงจูงใจภายในที่จะพัฒนาศักยภาพของตน หากบุคคลมีอิสรภาพและเสรีภาพ มนุษย์จะพยายามพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทฤษฎีและแนวคิดที่สำคัญๆ ในกลุ่มนี้มี 2 ทฤษฎีและ 5 แนวคิด คือ

- **ทฤษฎีการเรียนรู้ของมาสโลว์** แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้ คือ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น และต้องการที่จะรู้จักตนเองและพัฒนาตนเอง หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการเข้าถึงความต้องการพื้นฐานของผู้เรียน และตอบสนองความต้องการพื้นฐานนั้นอย่างพอเพียง ให้อิสรภาพและเสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการรู้จักตนเองตามสภาพความเป็นจริง

- **ทฤษฎีการเรียนรู้ของรอเจอร์ส** แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้ คือ มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาวะที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ การจัดบรรยากาศที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้นั้นเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะและทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนและการเรียนรู้จะเน้นกระบวนการเป็นสำคัญ หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้เน้นการเรียนรู้กระบวนการเป็นสำคัญ ควรจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้อบอุ่น ปลอดภัย ครูควรสอนแบบชี้แนะโดยให้ผู้เรียน เป็นผู้นำทางในการเรียนรู้ของตนและคอยช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนอย่างสะดวกจนบรรลุผล

- **แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของโคมส์** เชื่อว่าความรู้สึกของผู้เรียนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้มาก เพราะความรู้สึกและเจตคติของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้จึงเน้นถึงความรู้สึกของผู้เรียน เป็นหลักการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

- **แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของโนลส์** เชื่อว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากหากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีอิสระที่จะเรียนและได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาด้วยตนเอง หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสิ่งที่เรียนและวิธีเรียนด้วยตนเอง ลงมือกระทำและยอมรับผลของการตัดสินใจหรือการกระทำของตนเอง

- **แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของแฟร์** เชื่อว่าผู้เรียนต้องถูกปลดปล่อยจากการกดขี่ของครูที่สอนแบบเก่า ผู้เรียนมีศักยภาพและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะกระทำการต่าง ๆ ด้วยตนเอง หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้เน้นการให้อิสระภาพและเสรีภาพในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

- **แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของอิลลิช** เชื่อว่าสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสังคมที่ต้องล้มเลิกระบบโรงเรียน การศึกษาควรเป็นการศึกษาตลอดชีวิตแบบเป็นไปตามธรรมชาติ โดยให้โอกาสในการศึกษาเล่าเรียนแก่บุคคลอย่างเต็มที่ หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้เน้นการจัดการศึกษาต่อเนื่องไปตลอดชีวิตไปตามธรรมชาติ

- **แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนีล** เชื่อว่ามนุษย์เป็นผู้มีศักดิ์ศรี มีความดีโดยธรรมชาติ หากมนุษย์อยู่ในสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น บริบูรณ์ด้วยความรัก มีอิสระภาพและเสรีภาพ มนุษย์จะพัฒนาไปในทางที่ดีทั้งต่อตนเองและสังคม หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้คือ การให้เสรีภาพอย่างสมบูรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียน จัดให้เรียนเมื่อพร้อมจะเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามธรรมชาติ

2.4 ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มผสมผสานของกานเย (Gagns eclecticism) แนวคิด เกี่ยวกับการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้ คือ ความรู้ มีหลายประเภท บางประเภทสามารถเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องใช้ความคิดที่ลึกซึ้ง บางประเภทมีความซับซ้อนมาก จำเป็นต้องใช้ความสามารถในขั้นสูง หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ การจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบซึ่งเริ่มจากง่ายไปหายากมีทั้งหมด 9 ขั้น ดังนี้

- ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (Gaining attention)
- ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์ (Informing the learning)
- ขั้นที่ 3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงความรู้เดิมที่จำเป็น (Stimulating recall of prerequisite learned capabilities)
- ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่ (Presenting the stimulus)
- ขั้นที่ 5 ให้แนวทางการเรียนรู้ (Providing learning guidance)

- ขั้นที่ 6 ให้ลงมือปฏิบัติ (Eliciting the performance)
- ขั้นที่ 7 ให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)
- ขั้นที่ 8 ประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ (Assessing the performance)
- ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำและการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Enhancing retention and transfer)

3. ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอนร่วมสมัย

3.1 ทฤษฎีกระบวนการทางสมองในการประมวลข้อมูล (Information Processing Theory) เป็นทฤษฎีที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ โดยให้ความสนใจเกี่ยวกับการทำงานของสมอง ทฤษฎีนี้มีแนวคิดว่าการทำงานของสมองมนุษย์มีความคล้ายคลึงกับการทำงานของคอมพิวเตอร์ หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ การนำเสนอสิ่งเร้าที่ผู้เรียนรู้จักหรือมีข้อมูลอยู่จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนหันมาใส่ใจและรับรู้สิ่งนั้น จัดสิ่งเร้าในการเรียนรู้ให้ตรงกับความสนใจของผู้เรียน สอนให้ฝึกการจำโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย หากต้องการให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาสาระใดๆ ได้เป็นเวลานาน สาระนั้นจะต้องได้รับการเข้ารหัส (encoding) เพื่อนำไปเข้าหน่วยความจำระยะยาว วิธีการเข้ารหัสสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การท่องจำซ้ำๆ การทบทวน หรือการใช้กระบวนการขยายความคิด

3.2 ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ทฤษฎีนี้มีความเชื่อพื้นฐานที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. เชาวนปัญญาของบุคคลมิได้มีเพียงความสามารถทางภาษาและทางคณิตศาสตร์เท่านั้น แต่มีอยู่อย่างหลากหลายถึง 8 ประเภทด้วยกัน ประกอบด้วย
 - เชาวนปัญญาด้านภาษา (Linguistic intelligence)
 - เชาวนปัญญาด้านคณิตศาสตร์หรือการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ (Logical mathematical intelligence)
 - สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial intelligence)
 - เชาวนปัญญาด้านดนตรี (Musical intelligence)
 - เชาวนปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (Bodily kinesthetic intelligence)
 - เชาวนปัญญาด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal intelligence)
 - เชาวนปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal intelligence)
 - เชาวนปัญญาด้านความเข้าใจธรรมชาติ (Naturalist intelligence)

เชาว์ปัญญาของแต่ละคนอาจจะมีมากกว่านี้ คนแต่ละคนจะมีความสามารถเฉพาะด้านที่แตกต่างไปจากคนอื่น และมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ไม่เท่ากัน ความสามารถที่ผสมผสานกันออกมาทำให้บุคคลแต่ละคนมีแบบแผนซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

2. เชาว์ปัญญาของแต่ละบุคคลจะไม่ยู่คงที่อยู่ที่ระดับที่ตนมีตอนเกิด แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม

หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถส่งเสริมเชาว์ปัญญาหลาย ๆ ด้าน ให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการของผู้เรียน การสอนควรเน้นการส่งเสริมความเป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียน ครูควรสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง ภาควิไมใจในเอกลักษณ์ของตนเอง และเคารพในเอกลักษณ์ของผู้อื่น รวมทั้งเห็นคุณค่าและเรียนรู้ที่จะใช้ความแตกต่างของแต่ละบุคคลให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินหลาย ๆ ด้าน และในแต่ละด้านควรเป็นการประเมินในสภาพการณ์ของปัญหาที่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยอุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเชาว์ปัญญาด้านนั้น ๆ การประเมินจะต้องครอบคลุมความสามารถในการแก้ปัญหาหรือการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้อุปกรณ์ที่สัมพันธ์กับเชาว์ปัญญาด้านนั้น ๆ อีกวิธีหนึ่ง

3.3 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง(Constructivism) เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการและวิธีการของบุคคลในการสร้างความรู้ความเข้าใจ จากประสบการณ์ รวมทั้งโครงสร้างทางปัญญาและความเชื่อที่ใช้ในการแปลความหมายเหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องจัดกระทำกับข้อมูล นอกจากกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายในสมองแล้ว ยังเป็นกระบวนการทางสังคมด้วยการสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทั้งด้านสติปัญญาและสังคมควบคู่กันไป หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการสร้างความรู้ (process of knowledge construction) เป้าหมายของการสอนจะเปลี่ยนจากการถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้รับสาระความรู้ที่แน่นอนตายตัว ไปสู่การสาธิตกระบวนการแปลและสร้างความหมายที่หลากหลาย ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ และจะต้องสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนอยู่ในบริบทจริง ในการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศทางสังคมจริยธรรมให้เกิดขึ้น ผู้เรียนได้มีบทบาทในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยผู้เรียนจะนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้ บทบาทของครูจะเป็นผู้ให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ ตามทฤษฎีนี้มีลักษณะที่ยืดหยุ่นกันไปในแต่ละบุคคล การประเมินควรใช้วิธีการที่หลากหลาย การวัดผลจะต้องใช้กิจกรรมหรืองานในบริบทจริงด้วย ซึ่งในกรณีที่จำเป็นต้องจำลองของจริงมาก็สามารถทำได้ แต่เกณฑ์ที่ใช้ควรเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในโลกความจริงด้วย

3.4 ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism) แนวคิดของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเอง หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงาน โดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม จะ

ทำให้ความคิดเห็นนั้นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้ คือ ครูจะต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ให้คำปรึกษาชี้แนะแก่ผู้เรียน เกื้อหนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการประเมินผลนั้นต้องมีการประเมินทั้งทางด้านผลงานและกระบวนการ ซึ่งสามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การประเมินตนเอง การประเมินโดยครูและเพื่อน การสังเกต การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

3.5 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative or Collaborative Learning) แนวคิดของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 - 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะแข่งขันกัน ต่างคนต่างเรียนและร่วมมือกันหรือช่วยกัน ในการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิดมีการสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลาย และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และครูควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่ม

สุวัฒน์ วัฒนาวงศ์ (2547: 100 - 101) ประโยชน์ของจิตวิทยาการเรียนรู้ในการสอนผู้ใหญ่ คุณค่าและประโยชน์ของจิตวิทยา ทฤษฎีการเรียนรู้มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่ออาชีพนักการศึกษาผู้ใหญ่ พัฒนาการหรือวิทยาการ ในการที่จะนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะในส่วนที่จัดให้กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใหญ่ดังที่ อุ่นตา นพคุณ ได้สรุปไว้ในหนังสือ “การเรียนการสอนผู้ใหญ่เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ” กล่าวถึงประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนหรือวิทยาการมีความรู้และความเข้าใจว่า การเรียนรู้นั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร
2. ช่วยให้ผู้สอนหรือวิทยาการเข้าใจหลักปฏิบัติ หรือการปฏิบัติตัวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามความเชื่อถือหรือทฤษฎีการเรียนรู้ที่ตนเองเข้าใจและนิยมที่จะปฏิบัติ
3. ช่วยให้ผู้สอนหรือวิทยาการสามารถตัดสินใจเลือกกิจกรรมและวิธีการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และที่สำคัญก็คือ ทฤษฎีการเรียนรู้จะช่วยให้วิทยาการสามารถคาดการณ์ได้ว่า ควรจะปฏิบัติการณ์อย่างไรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ใน 4 ด้าน คือ

ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา

โรงเรียนท่าเกษมพิทยาได้กำหนดเนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรแกนกลาง ที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะได้กล่าวถึงในตารางการกำหนดสาระการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

เนื้อหาสาระรายวิชาเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนมีนักการศึกษาได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการกำหนดและคัดเลือกเนื้อหาวิชา ดังนี้

สันต์ ธรรมบำรุง (2527: 49) ได้สรุปความหมายของเนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระหรือความรู้และประสบการณ์ของการเรียนรู้

พงศ์ หรดาล (2531: 65 - 66) นำเสนอข้อสรุปการคัดเลือกเนื้อหาวิชา ควรมีแนวทางในการคัดเลือก ดังนี้

1. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียน
2. เนื้อหาวิชาต้องมีความถูกต้องและทันสมัย
3. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง
4. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความรู้เดิมและวุฒิภาวะของผู้เรียน
5. เนื้อหาวิชาต้องมีความสำคัญและเป็นประโยชน์
6. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
7. เนื้อหาวิชามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

แนวทางในการจัดลำดับเนื้อหาวิชาที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. จัดเรื่องที่เรียนรู้ได้ง่ายที่สุดไว้ในตอนต้นของวิชา
2. คำชี้แจง แนะนำ กฎเกณฑ์ต่างๆ ควรเอาไว้ในช่วงแรกของวิชา
3. ความรู้และทักษะควรจัดต่อเนื่องกัน
4. ทบทวนและเพิ่มเติมความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อบทเรียนใหม่เสมอ
5. แนะนำความรู้และทักษะ ที่จะต้องใช้บ่อยๆ ในการศึกษา
6. อย่าเพิ่มสิ่งที่ยุ่งยากให้มากเกินไปจนเกินกว่าความจำเป็น
7. จัดความรู้ที่ยากและสลับซับซ้อนและทักษะที่ยากๆ ไว้ตอนท้ายๆ ของวิชา

สัจจ อูทรานันท์ (2532: 75) ได้แบ่งประเภทของเนื้อหา ออกเป็น 5 ประการ คือ

1. ข้อเท็จจริง และความรู้ธรรมดา
2. ความคิดรวบยอดหรือหลักการ
3. การแก้ปัญหาและการคิดสร้างสรรค์
4. ความสามารถและทักษะทางกาย
5. เจตคติและค่านิยม

วัฒนาพร ระเบียบทุกข์ (2541: 51) กล่าวว่า เนื้อหาสาระเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้การเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะ กับความสามารถของผู้เรียนและขณะเดียวกันต้องให้มีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย เนื้อหาสาระสามารถจำแนกเป็น 3 ประเภทหลักๆ ดังนี้

1. ข้อเท็จจริง (Fact) คือ เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นในอดีตและคงอยู่ในปัจจุบัน โดยไม่ได้เขียนในลักษณะแสดงการทำนายและได้มาจากกระบวนการสังเกต

2. ความคิดรวบยอด (Concept) คือ คำหรือวลีที่ใช้เรียนประเภทหรือหัวข้อของข้อมูล ที่จัดกลุ่มแล้วเพื่อแสดงลักษณะรวมๆ ที่เด่นชัดของกลุ่มข้อมูลนั้นๆ ในการสร้างความคิดรวบยอด ผู้เรียนต้องให้ความสนใจกับความคล้ายคลึงของข้อมูล โดยไม่สนใจความแตกต่างแล้วจัดสิ่งที่คล้ายคลึงกันเข้ากลุ่มเดียวกันการเรียนรู้ความคิดรวบยอดนอกจากจะต้องรู้และจำความหมายแล้วยังต้องอาศัยความเข้าใจความคิดรวบยอดแต่ละเรื่องด้วย

3. หลักการหรือเหตุผล (Generalization) คือ ประโยคที่สัมพันธ์หรือเชื่อมโยงความคิดรวบยอดสองอย่างเข้าด้วยกัน หลักการจะต้องประกอบด้วยความคิดมากกว่าหนึ่งความคิดมากกว่าหนึ่งความคิด และเขียนในลักษณะแสดงการทำนาย เช่น เมืองสำคัญมักจะอยู่ริมฝั่งแม่น้ำสายใหญ่ๆ การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการหรือเหตุผล ต้องอาศัยทั้งความรู้ความจำ ความเข้าใจและการให้เหตุผล ประกอบกับการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดต่างๆ เข้าด้วยกัน จนเป็นหลักการที่ยอมรับกันทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 32 - 34) กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นสาระการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน อาชีพ และเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม คำนึงและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม ตรงต่อเวลา เอื้อเฟื้อ เสียสละ และอดทน ซึ่งนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถพึ่งตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือและแข่งขันระดับสากลในบริบทของสังคมไทย ดังนั้นจึงกำหนดวิสัยทัศน์ คุณภาพของผู้เรียน สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

ในการจัดรายละเอียดของสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ให้สถานศึกษาจัด เพื่อสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมทั้งจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

โรงเรียนท่าเกษมพิทยาได้กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ในหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา โดยการนำหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการเป็นต้นแบบ ตามสาระที่ต้องเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

**ตารางการกำหนดสาระการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว ช่วงชั้นที่ 4

การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค

สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ชั้น ม.6
1.ความหมายความสำคัญ ประโยชน์ หลักการ วิธีการ ขั้นตอนกระบวนการทำงาน การจัดการ สามารถทำงาน ประเมิน ปรับปรุงและพัฒนางาน 2.การเลือกใช้ซ่อมแซม ดัดแปลง เก็บ บำรุงรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงาน 3.การสร้างแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน 4.การทำงานด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม มุ่งมั่น 5.การใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างถูกวิธีและคุ้มค่า 6.การวิเคราะห์งาน วางแผน การดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผน ประเมิน ปรับปรุง และ พัฒนาการดำเนินงาน 7.การทำงานในฐานะผู้นำ/สมาชิกกลุ่มและ ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการสร้างสัมพันธภาพและความเข้มแข็งของกลุ่ม 8.การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เลือกสรรและ ประยุกต์ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ 9.การวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา สร้าง ทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา ประเมิน ทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและ	1.ความหมายความสำคัญ ประโยชน์ หลักการ วิธีการ ขั้นตอนกระบวนการทำงาน การจัดการ สามารถทำงาน ประเมิน ปรับปรุงและพัฒนา งานธุรกิจ 2.การเลือกใช้ซ่อมแซม ดัดแปลง เก็บ บำรุงรักษา เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงาน ธุรกิจ 3.การสร้างแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงานธุรกิจ 4.การทำงานธุรกิจด้วยความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม มุ่งมั่น 5.การใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในการทำงานธุรกิจอย่างถูกวิธีและคุ้มค่า 6.การวิเคราะห์งานธุรกิจ วางแผน การดำเนินงานธุรกิจ ปฏิบัติงานตามแผน ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานธุรกิจ 7.การทำงานธุรกิจในฐานะผู้นำ/สมาชิกกลุ่ม และใช้วิธีการต่าง ๆ ในการสร้างสัมพันธภาพ และความเข้มแข็งของกลุ่ม 8.การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เลือกสรรและ ประยุกต์ใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานธุรกิจ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ 9.การวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา ทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา ประเมิน ทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและ

ภาพประกอบ 2 ตารางการกำหนดสาระการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค

สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ชั้น ม. 6
แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 10.ความมุ่งมั่นทำงานจนสำเร็จ มีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุข และมีกิจนิสัยในการทำงานด้วยความประณีต รอบคอบ ปลอดภัยและสะอาด	แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 10.การวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา สร้างทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา ประเมินทางเลือก ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

สาระที่ 2 การอาชีพ ช่วงชั้นที่ 4

การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค

สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ชั้น ม. 6
1.ความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี และประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริตตามความสนใจและความถนัด 2.การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาสร้างสรรค์งานอาชีพที่สุจริตและการประกอบอาชีพ 3.การนำเสนอแนวทางในการประกอบอาชีพของตน	1.ความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี และประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริตตามความสนใจและความถนัด 2.การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาสร้างสรรค์งานอาชีพที่สุจริตและการประกอบอาชีพ 3.การนำเสนอแนวทางในการประกอบอาชีพของตน

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 4

การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค

สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ชั้น ม. 6
1.ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ระดับและสาขาของเทคโนโลยี 2.กระบวนการของเทคโนโลยีในการพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ หรือวิธีการเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น 3.การออกแบบและสร้างวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และผลิตภัณฑ์หรือวิธีการทดสอบ ปรับปรุง แก้ไข ประเมินผล นำเสนอแนวคิด กระบวนการและผลงานอย่างคุ้มค่า กฎวิธี มีความปลอดภัย ยอมรับความคิดเห็นและผลงานของผู้อื่น 4.การวิเคราะห์วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ผลิตภัณฑ์ หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยี ทั้งระดับประเทศและนานาชาติ เลือกและใช้ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและสังคม 5.การนำเสนอแนวทางการออกแบบและเทคโนโลยีมาใช้ในการอาชีพ 6.เจตคติที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค	1.ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ ระดับและสาขาของเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับงานธุรกิจ 2.กระบวนการของเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับงานธุรกิจในการพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ หรือวิธีการเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น 3.การออกแบบและสร้างวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับงานธุรกิจ หรือวิธีการทดสอบ ปรับปรุง แก้ไข ประเมินผล นำเสนอแนวคิดกระบวนการและผลงานที่เกี่ยวกับงานธุรกิจอย่างคุ้มค่า กฎวิธี มีความปลอดภัยยอมรับความคิดเห็นและผลงานของผู้อื่น 4.การวิเคราะห์วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับงานธุรกิจ หรือวิธีการที่เกี่ยวกับงานช่างและงานประดิษฐ์ที่ได้จากเทคโนโลยีทั้งระดับประเทศและนานาชาติ เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวกับงานธุรกิจโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและสังคม 5.การนำเสนอแนวทางการออกแบบและเทคโนโลยีมาใช้ในการอาชีพที่เกี่ยวกับงานธุรกิจ 6.เจตคติที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับงานธุรกิจมาใช้ในการเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วงชั้นที่ 4

การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค

สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ชั้น ม. 6
เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม	ไม่มี

สาระที่ 5 เทคโนโลยี เพื่อการทำงานและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 4

การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค

สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4	สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ชั้น ม. 6
การวางแผนอย่างมีกลยุทธ์เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับงาน	การวางแผนอย่างมีกลยุทธ์เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับงานธุรกิจ

เนื้อหาสาระการเรียนรู้รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี มีความแตกต่างกับการเรียนวิชาอื่น เพราะลักษณะของเนื้อหาสาระ จำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังนั้น เนื้อหาสาระวิชา จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะเลือกวิธีการสอน ด้วยเหตุนี้ การสอนความรู้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมทางสมองที่จะรับเนื้อหาความรู้ ทฤษฎี หลักการ และข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

สันต์ ธรรมบำรุง (2527: 106) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิธีการสอนหรือกิจกรรมการเรียนการสอน คือพฤติกรรมร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนจัดทำขึ้นเพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของการสอน

กิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม (2542: 25) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วิธีดำเนินการที่ผู้สอนนำมาใช้ทอดถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติจากหลักสูตรไปสู่ผู้เรียน โดยอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทางประกอบ เช่น พฤติกรรมร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจัดทำขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้รวมถึงปัจจัยที่สนับสนุน ส่งเสริมให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการหรือรูปแบบของกิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อกระตุ้น เร่งเร้าให้ผู้เรียนแสดงออกหรือมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนที่ได้กำหนดไว้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติจริงของผู้เรียน โดยอาศัยแผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน วิธีสอน ระยะเวลาที่เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่เร่งเร้าความสนใจของผู้เรียน เป็นการขยายโอกาสให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะที่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอน

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนท่าเกษมพิทยา มีแนวทางและหลักการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามที่นักการศึกษาท่านหนึ่ง (ทวีศิลป์ พรหมสุวรรณ. 2542: 27 - 28) กล่าวว่า “ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องอาศัยการจัดกระบวนการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย” โดยให้แนวทางพิจารณา ดังต่อไปนี้

1. การให้ความรู้ด้านวิชาอาชีพ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การบรรยาย การให้ใบความรู้ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ การจัดบอร์ดความรู้โดยครูเป็นผู้จัด หรือแบ่งกลุ่มให้นักเรียนค้นคว้าแล้วนำความรู้ที่นำมาจัดบอร์ดและการไปศึกษาดูงาน

2. มีทักษะในวิชาชีพ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การฝึกงานในโรงเรียน หรือการไปฝึกงานในสถานประกอบการ

3. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอน เช่น การส่งเด็กไปฝึกงาน ในสถานประกอบการ การดูงานในชุมชน การฝึกปฏิบัติในโรงเรียน

4. ได้เห็นช่องทางและวงการอาชีพ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอน เช่น ไปดูงานในสถานประกอบการ หรือเชิญผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ มาแลกเปลี่ยนกับนักเรียนให้นักเรียนไปฝึกขายในตลาด

5. คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอน เช่น การสำรวจชุมชนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ การทำโครงการผลิตชิ้นงาน การอภิปราย

6. เกิดลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความขยัน ความอดทน การทำงานเป็นทีม สามารถใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอน เช่น การให้นักเรียนไปฝึกงานในโรงเรียนหรือในชุมชน การมอบหมายการทำโครงการผลิตชิ้นงาน

7. ความสามารถในการจัดการ สามารถใช้กิจกรรมการเรียนรู้การสอน เช่น การมอบหมายการทำโครงการผลิตชิ้นงาน การสัมผัสกับวงการอาชีพต่างๆ

8. มีรายได้ระหว่างเรียน ได้จากการผลิตงานต่างๆ ออกมา จนสามารถจำหน่ายได้
สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้มีประสิทธิภาพนั้นควรจะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนหรือจุดมุ่งหมายของรายวิชา

2. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความเหมาะสมกับวัย สติปัญญา ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนควรมีลักษณะเป็นขั้นตอนต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนควรมีความหลากหลายเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนควรเปิดกว้างและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนอย่างเสมอภาคกัน

6. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนควรมีการจัดแบ่งระยะเวลาที่เหมาะสม

7. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนควรสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียน

8. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่นำมาใช้ ควรเป็นกิจกรรมอันก่อให้เกิดลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอน

นักการศึกษาได้ให้ความหมายและความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

จินตนา ไบภาซูย์ (2536: 11) ให้ความเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนว่า คือ เครื่องมือหรือวัสดุที่จัดทำ ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกรู้สีกิตติต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 19 - 20) เอกสารวิชาการ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่า สื่อชนิดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหาหรือสื่อนั้นๆ จะเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะและประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสื่อต่างๆ อย่างหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ สื่อที่นำมาใช้เพื่อการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเรียกว่า “สื่อการเรียนรู้” ซึ่งหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่รอบตัวไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์ของจริง บุคคล สถานที่ เหตุการณ์ หรือความคิดก็ตาม ถือเป็นสื่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น

จากเอกสาร “สื่อการเรียนรู้” ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จำแนกประเภทของสื่อการเรียนรู้ตามลักษณะได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ที่แสดงหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่างๆ โดยใช้ตัวหนังสือเป็นตัวเขียน หรือตัวพิมพ์เป็นสื่อในการแสดงความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์ที่หลากหลายชนิด ได้แก่ เอกสาร หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร บันทึก รายงาน

2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุหรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น แถบบันทึกภาพพร้อมเสียง แถบบันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้สื่อเทคโนโลยี ยังหมายรวมถึงกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ใน กระบวนการเรียนรู้ เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น

3. สื่ออื่นๆ นอกเหนือจากสื่อ 2 ประเภทที่กล่าวไปแล้ว ยังมีสื่ออื่นๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อเทคโนโลยี สื่อที่กล่าวนี้ ได้แก่

- 3.1 บุคคล หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ซึ่งสามารถถ่ายทอด สาระความรู้ แนวคิดและประสบการณ์ไปสู่บุคคลอื่น เช่น บุคลากรในท้องถิ่น แพทย์ ตำรวจ นักธุรกิจ เป็นต้น

- 3.2 ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและสภาพแวดล้อมตัวของผู้เรียน เช่น พืชผักผลไม้ ปรากฏการณ์ หอปฏิบัติการ เป็นต้น

3.3 กิจกรรม /กระบวนการ (อธิบายไว้ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน)

3.4 วัสดุ เครื่องมือและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์ขึ้นใช้เพื่อประกอบการเรียนรู้ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง สถิติ รวมถึงสื่อประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานต่างๆ เช่น อุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์ เครื่องมือช่าง เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนท่าเกษมพิทยากร มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งเครือข่ายการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชนและแหล่งอื่นๆ สื่อที่จะนำมาใช้เพื่อจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรจะมีลักษณะ ดังนี้

1. เน้นสื่อเพื่อการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองทั้งของผู้เรียนและผู้สอน
2. ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง รวมทั้งนำสื่อที่มีอยู่รอบตัวมาใช้ในการเรียนรู้
3. รูปแบบของสื่อการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องตลอดเวลา

ด้านวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและการประเมินผล จัดเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่มีการแทรกอยู่ในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอนตามจุดประสงค์จะมีการประเมินเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ระหว่างการเรียนการสอนจะเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงผลการเรียนและเพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนของตนเองเป็นระยะๆ และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา ของแต่ละภาคการศึกษา จะเป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนที่กำหนดไว้

การวัดผลและประเมินผล ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้ ดังนี้

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2540: 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการบ่งชี้ผลผลิตหรือคุณลักษณะที่วัดได้จากเครื่องมือวัดผลประเภทใดประเภทหนึ่งอย่างมีระบบ ดั่งนิยามที่ว่า **การวัดผล** คือ การกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จากคำนิยามดังกล่าวจะเห็นว่า การวัดผลเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเน้นปริมาณเป็นตัวเลขมากกว่าการบรรยายในเชิงคุณภาพ เนื่องจากการวัดสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยปริมาณเป็นตัวเลขจะให้ผลลัพธ์ที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกัน ถ้าเครื่องมือวัดนั้นมีมาตรฐานและถ้าผู้วัดนั้นมีความละเอียดรอบคอบ ทำตามวิธีการวัดอย่างถูกต้องแล้ว ผู้วัดจะเป็นใครก็ตามย่อมจะได้ผลเท่ากัน

ธนาธิป พรกุล (2543: 110 - 111) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผล หมายถึง การให้ค่าหรือตัวเลข เพื่อแสดงปริมาณกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หลังจากการใช้เครื่องมือวัด

การประเมินผล คือ กระบวนการที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานในการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง กระบวนการศึกษาค้นคว้าการทดสอบมีเกณฑ์การพิจารณา เพื่อตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการเลือกรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงาน สรุปสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสม โดยตีความอย่างระมัดระวัง ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของครูผู้สอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางและหลักการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ต้องควบคู่กับการเรียนการสอน ครูจะต้องทำหน้าที่ถักทอการสอบและการสอนเป็นเนื้อหาเดียวกัน ในกระบวนการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องทำการประเมินผลอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเสร็จสิ้นการเรียน

2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนมากกว่า เพื่อชี้ขาดว่าผู้เรียนเป็นอย่างไร การจะใช้ผลการวัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ดี ครูต้องทำหน้าที่สอบวัดเอง และต้องนำคำตอบที่ผิดของผู้เรียนมาเป็นคำถามใหม่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป

3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะพัฒนาการของผู้เรียน และคุณธรรม เด็กไทยยุคใหม่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต้องมีคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุข สามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องใช้วิธีการหลากหลาย เครื่องมือวัดผลไม่ควรเป็นแบบทดสอบอย่างเดียว แต่ควรใช้ให้เหมาะสมกับสิ่งที่จะวัดผลอาจได้แก่ แบบทดสอบ การสังเกต พฤติกรรม การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมงาน หรือผลงานของผู้เรียน เป็นต้น

5. ตามมาตรา 22 ถือว่าในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนการสอนจึงต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้คิดเป็น ทำเป็น และพัฒนาตามธรรมชาติของผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ การประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ประเมินผลเพื่อน หรือให้เพื่อนประเมินผู้เรียน

6. ระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ต้องมีความเที่ยงตรง โปร่งใส สามารถตรวจสอบความถูกต้อง ฉะนั้น หลักฐานที่เป็นผลงานที่แสดงศักยภาพของผู้เรียน จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการประเมิน

วัตถุประสงค์ของการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2549) การวัดและการประเมินผลการศึกษา มุ่งวัดคุณลักษณะทางจิตวิทยาอยู่ 2 ประการ คือ

1. วัดสิ่งที่บุคคลสามารถจะทำอะไรได้บ้าง (What a person can do) เป็นการวัดความสามารถของบุคคล ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การวัดความถนัด เป็นการวัดว่านักเรียนสามารถจะเรียนทำอะไรได้บ้าง ซึ่งเป็นการวัดเพื่อพยากรณ์ว่านักเรียนแต่ละคนจะสามารถเรียนหรือพัฒนาอะไรมากน้อยเพียงใดในอนาคต จึงต้องทำการวัดก่อนเรียน

1.2 การวัดความสัมฤทธิ์ผล เป็นการวัดว่านักเรียนสามารถเรียนรู้อะไรมากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นการวัดสิ่งที่ผ่านมาในช่วงระยะเวลาหนึ่งว่านักเรียนได้พัฒนาก้าวหน้าขึ้นมากน้อยเพียงใด การวัดลักษณะนี้จะต้องทำการวัดหลังจากได้เรียนไประยะหนึ่ง เช่น การสอบย่อย สอบกลางเทอม หรือสอบปลายเทอม ซึ่งเป็นการวัดอดีตที่ผ่านมาทั้งสิ้น

2. วัดสิ่งที่บุคคลจะทำอะไร (What a person will do) การที่บุคคลจะชอบทำอะไรมากน้อยเพียงใด หรือไม่ชอบทำเช่นนั้น ขึ้นอยู่กับจิตใจที่มีความรู้สึก ต่อสิ่งที่จะทำ การวัดลักษณะนี้เป็นการวัดเพื่อพยากรณ์ว่า บุคคลนั้นจะมีความสุขหรือมีความสุขในสภาพการณ์หนึ่ง ๆ หรือเป็นการวัดบุคลิกภาพของคน ๆ นั้น ได้แก่

2.1 ลักษณะนิสัย เป็นคุณสมบัติบางประการที่สังคมยกย่องว่าเป็นส่วนดี หรือ เป็นส่วนเสีย เช่น ความซื่อสัตย์ ความเมตตา กรุณา เป็นต้น

2.2 การปรับตัว เป็นระดับความสามารถของบุคคลที่จะปฏิบัติตนอย่างมีความสุขในสังคมวัฒนธรรมของตน และในสังคมอื่นๆ ได้

2.3 อารมณ์ เป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวกับกำลังใจความรู้สึกโต้ตอบต่อสิ่งที่มาปะทะตน อารมณ์ของมนุษย์อาจแบ่งออกเป็นหลายแบบ เช่น ร่าเริง ฉุนเฉียว หวั่นไหว เป็นต้น

2.4 ความสนใจ เป็นสภาพจิตใจอย่างหนึ่งที่อยู่ภายใต้การกระทำในสิ่งที่ตนมีความพึงพอใจ

2.5 ทศนคติ เป็นสภาพจิตใจของบุคคลที่จะมีปฏิกิริยาสนองตอบต่อบุคคล หรือ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ

วิธีการวัดผลประเมินผลการศึกษา

การปฏิบัติเป็นพฤติกรรมกระทำที่สังเกตเห็นได้ ซึ่งเกิดจากการเรียนและการฝึกปฏิบัติ จนเกิดความชำนาญ การวัดและประเมินผลการศึกษาควรพิจารณาตรวจวัดใน 3 ประการ ได้แก่

1. ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติ (Procedure) ได้แก่ การวัดทักษะ ความสันทัด ทำได้ดี มีเทคนิค เป็นต้น

2. ผลการปฏิบัติ (Product) ได้แก่ การวัดผลที่ได้จากการปฏิบัติที่ทำไปสำเร็จแล้ว โดยนำมาพิจารณา ความเรียบร้อย ความสวยงาม ความคิดสร้างสรรค์ ประโยชน์ที่นำไปใช้

3. พฤติกรรมการปฏิบัติ (Typical Behaviors) ได้แก่ การวัดพฤติกรรมที่แสดงออกต่อการปฏิบัติหรือการกระทำกิจกรรมนั้นๆ เช่น ความสนใจ ความตั้งใจ ความรับผิดชอบ เป็นต้น

วัดผลและประเมินผลเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ให้ประสบความสำเร็จ หรือให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยผู้สอนมีหน้าที่สรุปได้ว่า จะต้องทำการทดสอบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ ได้กำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจึงกำหนดหลักการวัดและประเมินผลให้ดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติของวิชา และระดับช่วงชั้นของผู้เรียน ที่สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตร โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักการดังกล่าว ต้องให้ครอบคลุมภารกิจการวัดและประเมินผลทั้ง 4 ด้านดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้

เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ตามหลักสูตรของโรงเรียนแต่ละช่วงชั้น ให้มีการประเมินดังนี้

1. การประเมินผลระหว่างเรียน
2. การประเมินผลกลางภาคเรียน
3. การประเมินผลปลายภาคเรียน
4. การประเมินตัดสินผลการเรียนสาระการเรียนรู้ผ่านช่วงชั้น
5. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. เป็นการประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยตัดสินผลการประเมินจากเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม และผลการปฏิบัติกิจกรรม ตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดให้มีการประเมินดังนี้

1. ประเมินระหว่างการร่วมกิจกรรม
2. ประเมินเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม
3. ประเมินตัดสินผลรวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผ่านช่วงชั้น

3. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เป็นการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่โรงเรียนกำหนด เพื่อมุ่งเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดี ผู้ที่ประเมินได้แก่ ผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระ คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยให้มีการประเมินดังนี้

1. ประเมินเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน
2. ประเมินเพื่อตัดสินการผ่านช่วงชั้น

4. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ

เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านหนังสือ เอกสารและสื่อต่างๆ แล้ว นำมาคิดสรุปเป็นความรู้ความเข้าใจของตน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่าน ซึ่งนำไปสู่การแสดง ความคิดเห็น การสังเคราะห์ สร้างสรรค์ ในเรื่องต่างๆ และความสามารถในการถ่ายทอดความคิดเหล่านั้นด้วยการเขียนสื่อความ ที่สะท้อนถึงสติปัญญา ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และสร้างสรรค์จินตนาการเหมาะสมและมีคุณค่าแก่ตนเอง สังคม และประเทศชาติ พร้อมด้วยประสบการณ์ และทักษะ ในการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้อง มีเหตุผล และลำดับขั้นตอนในการนำเสนอ สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจน ตามระดับของมาตรฐานช่วงชั้น โดยให้มีการประเมินดังนี้

1. ประเมินปลายภาคเรียน
2. ประเมินเพื่อตัดสินการผ่านช่วงชั้น

หมายเหตุ รายละเอียดการวัดและประเมินผล ให้เป็นไปตามระเบียบโรงเรียนท่าเกษมพิทยาวุธด้วยการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2547)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วรพร เทพาลุน (2547: บทคัดย่อ) ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรการ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนที่มี เพศต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชา มีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านผู้เรียนและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาการเรียนการสอน มีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักเรียนที่เลือกปฏิบัติโครงการอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักเรียนที่มีมูลเหตุจูงใจในการปฏิบัติโครงการอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชา นักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. นักเรียนมีปัญหามากที่สุด คือ สมาชิกในกลุ่มขาดความสามัคคี และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มากที่สุด คือ โรงเรียนควรมีสถานที่ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการ

ชุตีรัตน์ เจริญสุข (2545: บทคัดย่อ) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ตามความคิดเห็นอาจารย์และนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนเป็นปัญหาในระดับน้อย

2. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนด้านเนื้อหาวิชา และด้านผู้สอนเป็นปัญหาในระดับน้อย

3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักศึกษาที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านผู้สอนและด้านผู้เรียน นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ข้อที่ได้รับการเสนอแนะมากที่สุดได้แก่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และเครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ รองลงมาคือ เวลาที่จัดให้เรียนน้อยเกินไป และผู้สอนควรใช้เทคนิคในการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา “ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว” ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาจากเอกสารตำราวิชาการ แล้วนำมาสร้างเป็นคำถาม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ (Check list) ได้แก่

1. เพศ
2. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม
3. อาชีพผู้ปกครอง
4. โครงการที่เลือกปฏิบัติ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน
4. ด้านวัดผลและประเมินผล

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีตัวเลือก 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ปัญหามากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	5 คะแนน
ปัญหามาก	กำหนดคะแนนเป็น	4 คะแนน
ปัญหาปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	3 คะแนน
ปัญหาน้อย	กำหนดคะแนนเป็น	2 คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ในลักษณะของความถี่

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษารูปแบบและวิธีเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยกำหนดขอบเขต และเนื้อหา ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่ต้องการศึกษาและตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ รวม 4 ด้าน คือด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล

4. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะเพิ่มเติม

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC แล้วคัดเลือก

ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 33 ข้อ จากแบบสอบถามทั้งหมด 40 ข้อ และตัดข้อที่ไม่สามารถใช้เป็นแบบสอบถามได้ คือ ข้อ 14,17,18,25,28,35 และข้อ 39

7. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจและปรับปรุงแบบสอบถามตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนนำไปทดลองใช้

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสระแก้ว (สามัญเดิม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

9. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Corrected item total correlation) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ มีค่ามากกว่า 2.50 ขึ้นไป

10. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบ ขอความเห็นชอบ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

11. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 1 สัปดาห์ คือ วันที่ 9 - 15 มิถุนายน 2551

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำไปยื่นต่อผู้บริหารโรงเรียนท่าเกษมพิทยา และโรงเรียนสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 1 สัปดาห์ คือ วันที่ 9 - 15 มิถุนายน พ.ศ. 2551

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็น 100% ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

ปัญหามากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	5 คะแนน
ปัญหามาก	กำหนดคะแนนเป็น	4 คะแนน
ปัญหปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	3 คะแนน
ปัญหาน้อย	กำหนดคะแนนเป็น	2 คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1 คะแนน

หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดลงรหัส เพื่อคำนวณค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กระทำการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาว่ามีความถูกต้องสมบูรณ์ทั้งสิ้น 120 ฉบับ

2. วิเคราะห์ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ ผลการเรียนรู้-เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ โดยคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว วิเคราะห์ โดย หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลระดับปัญหา จากค่าเฉลี่ยดังนี้

คะแนน	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับน้อยที่สุด
คะแนน	1.51 — 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับน้อย
คะแนน	2.51 — 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับปานกลาง
คะแนน	3.51 — 4.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับมาก
คะแนน	4.51 — 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับมากที่สุด

4. ทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2 กลุ่ม ตามตัวแปรอิสระเพศและผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม โดยทดสอบหาค่า t (t -test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ตามตัวแปรอิสระอาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

5. สรุปรวบรวมข้อเสนอแนะในการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จากแบบสอบถามปลายเปิด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความสอดคล้องของข้อความกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2549: 1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่าง
คะแนน รายข้อกับคะแนนรวมยกเว้นข้อนั้น (Corrected item total correlation) ใช้สูตร
(บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2549: 4)

$$R_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน X
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนน Y
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum Y^2$ แทน ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
 $\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
 N แทน จำนวนคน (Case)

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)
ของครอนบัค (Cronbach) ใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2549: 14)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัด
 K แทน จำนวนส่วนย่อยหรือจำนวนข้อคำถามของเครื่องมือวัด
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละส่วนย่อยหรือแต่ละข้อ
 S_x^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบค่า t
(t - test for Independent samples) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 165)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t- distribution
	$\overline{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
	$\overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่สอง
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่สอง
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่สอง

$$df = \frac{[S_1^2/n_1 + S_2^2/n_2]^2}{\left[\frac{(S_1^2/n_1)^2}{n_1 - 1} + \frac{(S_2^2/n_2)^2}{n_2 - 1} \right]}$$

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป
โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ใช้สูตร
(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546: 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้การพิจารณา F- distribution
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square between - groups)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square within - groups)

กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546: 248)

$$CV_d = \sqrt{(k-1)(F^*)(MS_w)(2/n)}$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (critical value)
	MS_w	แทน	Mean square within - groups ที่คำนวณไว้แล้วในการใช้วิเคราะห์ความแปรปรวน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล

N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ F (F-distribution)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญ (Significance Level)
*	แทน	ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน โดยใช้เกณฑ์ประเมินแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับน้อยที่สุด
คะแนน 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับน้อย
คะแนน 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับปานกลาง
คะแนน 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับมาก
คะแนน 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ โดยการวิเคราะห์จำนวนค่านวนหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 ในด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล จำแนกตามเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ โดยใช้ค่าค่าที (t- test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว (One- Way Analysis of Variance)

ตอนที่ 4 การรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว นำเสนอในรูปความถี่ในการเสนอค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยรวม 120 ฉบับ และได้กลับคืนทั้งสิ้น 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	55	45.8
1.2 หญิง	65	54.2
รวม	120	100.0
2. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม		
2.1 ต่ำกว่า 3.00	73	60.8
2.2 3.00 ขึ้นไป	42	39.2
รวม	120	100.0
3. อาชีพผู้ปกครอง		
3.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	14	11.7
3.2 ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	25	20.8
3.3 รับจ้าง / ลูกจ้าง	42	35.0
3.4 เกษตรกร	39	32.5
รวม	120	100.0
4. โครงการที่เลือกปฏิบัติ		
4.1 โครงการคหกรรม / งานบ้าน	20	16.7
4.2 โครงการประดิษฐ์ / งานช่าง	28	23.3
4.3 โครงการธุรกิจ / คอมพิวเตอร์	50	41.7
4.4 โครงการเกษตร	22	18.3
รวม	120	100.0

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 120 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ คือ โครงการธุรกิจ/คอมพิวเตอร์

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน การสอน และด้านวัดผลและประเมินผล โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1.ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา	2.63	.84	ปานกลาง
2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	2.71	.84	ปานกลาง
3.ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.87	.93	ปานกลาง
4.ด้านวัดผลและประเมินผล	2.78	1.02	ปานกลาง
รวม	2.83	.88	ปานกลาง

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและ
เทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว
ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและ เทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา				
1	เนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.88	.97	ปานกลาง
2	เนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพฯ ไม่สอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้รายปี	2.68	.92	ปานกลาง
3	เนื้อหาสาระการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความต้องการ ของนักเรียน	2.80	1.10	ปานกลาง
4	เนื้อหาสาระในรายวิชาไม่เน้นทักษะในการปฏิบัติโครงงาน อาชีพ	2.77	1.11	ปานกลาง
5	รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีกำหนดให้นักเรียน ต้องศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติด้วยตนเองมากเกินไป	2.83	1.06	ปานกลาง
6	เนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพฯ ไม่ค่อยเพิ่มเนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	2.82	1.01	ปานกลาง
7	วิชานี้มีเนื้อหามากเกินไปไม่สามารถสอนให้นักเรียน เรียนรู้ได้ครบ	2.69	1.00	ปานกลาง
8	เนื้อหาวิชานี้ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นแนวทาง ในการประกอบอาชีพในอนาคต	2.56	1.14	ปานกลาง
9	เนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ไม่สามารถนำไปประยุกต์แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน	2.39	1.03	น้อย
รวม		2.63	.84	ปานกลาง

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหา
การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง
ยกเว้น ข้อ เนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่สามารถนำไปประยุกต์แก้ไขปัญหา
ในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อย

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน				
1	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	2.65	1.01	ปานกลาง
2	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน	2.61	1.04	ปานกลาง
3	ผู้สอนไม่ค่อยเน้นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการคิดค้นแก้ปัญหาในการเรียนอย่างมีเหตุผล	2.87	.93	ปานกลาง
4	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	2.59	.89	ปานกลาง
5	ขาดการเน้นให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติได้จริงจากกิจกรรมการเรียนการสอน	2.61	1.05	ปานกลาง
6	ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมไม่เหมาะสม	2.58	.98	ปานกลาง
7	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง	2.77	1.02	ปานกลาง
รวม		2.71	.84	ปานกลาง

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้สอนไม่ค่อยเน้นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการคิดค้นแก้ปัญหาในการเรียนอย่างมีเหตุผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
1	สื่อและอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	2.77	1.04	ปานกลาง
2	สื่อและอุปกรณ์สำหรับการใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับผู้เรียน	3.07	.99	ปานกลาง
3	ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน	2.78	1.15	ปานกลาง
4	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพชำรุด	3.05	1.04	ปานกลาง
5	สื่อและอุปกรณ์ในห้องเรียนไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระรายวิชา	2.63	.92	ปานกลาง
6	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย	3.00	1.08	ปานกลาง
7	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น	2.63	1.01	ปานกลาง
8	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติ	2.84	1.00	ปานกลาง
9	ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน	2.97	1.06	ปานกลาง
รวม		2.87	.93	ปานกลาง

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง คือ สื่อและอุปกรณ์สำหรับการใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับผู้เรียน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพชำรุด สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย และขาดวัสดุอุปกรณ์ในการทำสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ด้านวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านวัดผลและประเมินผล				
1	วัดผลและประเมินผลไม่ตรงกับเนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	2.77	1.04	ปานกลาง
2	การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	2.74	1.13	ปานกลาง
3	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลไม่เหมาะสมกับผู้เรียน	2.62	1.06	ปานกลาง
4	การประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนไม่ค่อยต่อเนื่อง	2.87	.98	ปานกลาง
5	ไม่สามารถประเมินผลเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้เพราะเวลาจำกัด	2.70	.94	ปานกลาง
6	การวัดผลและประเมินผลด้านการปฏิบัติได้ไม่ครบถ้วน	2.63	.96	ปานกลาง
7	การวัดและประเมินผลในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม	2.79	1.10	ปานกลาง
8	การวิเคราะห์และประเมินผลการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีหรือโครงการอาชีพขาดความสม่ำเสมอ	2.84	1.04	ปานกลาง
รวม		2.78	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง คือ การประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนไม่ค่อยต่อเนื่อง การวิเคราะห์ และประเมินผลการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีหรือโครงการอาชีพขาดความสม่ำเสมอ การวัดและประเมินผลในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม และวัดผลและประเมินผลไม่ตรงกับเนื้อหาสาระรายวิชาฯ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ โดยรวมและรายด้าน

3.1 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่านักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยใช้ค่าค่าที (t- test) ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	เพศชาย (X= 55)		เพศหญิง (X= 65)		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา	2.94	.84	2.38	.76	3.83	.70
2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	2.93	.87	2.52	.77	2.71	.26
3.ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.06	.93	2.70	.90	2.17	.95
4.ด้านวัดผลและประเมินผล	3.05	1.10	2.55	.89	2.70	.06
รวม	3.06	.90	2.64	.82	2.71	.65

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่านักเรียนที่มีผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยใช้ค่าค่าที (t- test) ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม

ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงาน อาชีพและเทคโนโลยี	ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม				t	Sig
	ต่ำกว่า 3.00		3.00 ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา	2.65	.89	2.61	.77	-.28	.78
2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	2.68	.88	2.74	.77	.38	.70
3.ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.93	1.00	2.77	.81	-.95	.34
4.ด้านวัดผลและประเมินผล	2.86	1.09	2.66	.88	-1.03	.30
รวม	2.90	.98	2.73	.70	-.99	.32

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่างกันมีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันโดยใช้ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One- Way Analysis of Variance) ดังแสดงไว้ในตาราง 9 – 10

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	อาชีพผู้ปกครอง							
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว		รับจ้าง/ ลูกจ้าง		เกษตรกร	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา	2.89	1.02	2.40	.75	2.64	.70	2.68	.96
2.ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	2.82	1.07	2.72	.78	2.71	.86	2.65	.79
3.ด้านสื่อการเรียนรู้การสอน	2.96	1.17	2.52	1.09	2.95	.73	2.96	.90
4.ด้านวัดผลและประเมินผล	3.07	1.38	2.40	.88	2.82	.96	2.87	.99
รวม	3.00	1.09	2.46	.79	2.90	.79	2.94	.91

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว นักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน มีปัญหาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันโดยใช้ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One- Way Analysis of Variance)

ปัญหาการเรียนรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1.ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	2.39	.80	1.13	.341
	ภายในกลุ่ม	116	81.98	.71		
	รวม	119	84.37			
2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	.30	.10	.14	.94
	ภายในกลุ่ม	116	82.99	.72		
	รวม	119	83.29			
3.ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.80	1.27	1.48	.22
	ภายในกลุ่ม	116	99.07	.85		
	รวม	119	102.87			
4.ด้านวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	5.20	1.73	1.70	.17
	ภายในกลุ่ม	116	118.20	1.02		
	รวม	119	123.40			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.50	1.50	1.98	.12
	ภายในกลุ่ม	116	87.67	.76		
	รวม	119	92.17			

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามโครงการ ที่เลือกปฏิบัติ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่านักเรียนที่เลือกโครงการที่เลือกปฏิบัติต่างกัน มี ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน โดยใช้ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One- Way Analysis of Variance) ดังแสดงใน ตาราง 11 – 12

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม โครงการที่เลือกปฏิบัติ

ปัญหาการเรียนรู้รายวิชา การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	โครงการที่เลือกปฏิบัติ							
	โครงการ คหกรรม/ งานบ้าน		โครงการ ประดิษฐ์/ งานช่าง		โครงการ ธุรกิจ/ คอมพิวเตอร์		โครงการ เกษตร	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา	2.50	.65	2.68	.72	2.48	.93	3.05	.84
2.ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	2.48	.82	2.68	.77	2.60	.87	3.20	.70
การสอน								
3.ด้านสื่อการเรียนรู้การสอน	2.72	.80	2.88	.93	2.69	.99	3.39	.72
4.ด้านวัดผลและประเมินผล	2.53	1.02	2.75	.99	2.70	1.04	3.23	.91
รวม	2.68	.75	2.86	.72	2.74	.99	3.16	.88

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ และ เทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว นักเรียนที่เลือกโครงการที่เลือกปฏิบัติต่างกัน มีปัญหา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามจำแนกตามโครงการที่เลือกปฏิบัติ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1.ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	5.33	1.77	2.60	.06
	ภายในกลุ่ม	116	79.04	.68		
	รวม	119	84.37			
2.ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	7.12	2.37	3.61*	.02
	ภายในกลุ่ม	116	76.17	.66		
	รวม	119	83.29			
3.ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	7.91	2.63	3.22*	.03
	ภายในกลุ่ม	116	94.96	.82		
	รวม	119	102.87			
4.ด้านวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	6.05	2.02	1.99	.12
	ภายในกลุ่ม	116	117.35	1.01		
	รวม	119	123.40			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.29	1.10	1.43	.24
	ภายในกลุ่ม	116	88.88	.77		
	รวม	119	92.17			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ที่มีโครงการที่เลือกปฏิบัติต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเนื้อหาสาระรายวิชา และด้านวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ จำแนกตามโครงการที่เลือกปฏิบัติ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ดังตาราง 13

ตาราง 13 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการจำแนกตามโครงการที่เลือกปฏิบัติ

โครงการที่เลือกปฏิบัติ	$\bar{X}$	โครงการ เกษตร	โครงการ ประดิษฐ์/ งานช่าง	โครงการ ธุรกิจ/ งาน คอมพิวเตอร์	โครงการ คหกรรม/ งานบ้าน
		3.20	2.68	2.60	2.48
โครงการเกษตร	3.20	-	.53	.60*	.73*
โครงการประดิษฐ์/ งานช่าง	2.68	-	-	.08	.20
โครงการธุรกิจ/ งานคอมพิวเตอร์	2.60	-	-	-	.13
โครงการคหกรรม/ งานบ้าน	2.48	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่เลือกโครงการที่เลือกปฏิบัติ โครงการเกษตร มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มากกว่าโครงการคหกรรม/งานบ้านกับโครงการธุรกิจ /งานคอมพิวเตอร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ นักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ จำแนกตามโครงการที่เลือกปฏิบัติด้านสื่อการเรียนการสอน ดังตาราง 14

ตาราง 14 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านสื่อการเรียนการสอน ผลการจำแนกตามโครงการที่เลือกปฏิบัติ

โครงการที่เลือกปฏิบัติ	$\bar{X}$	โครงการ เกษตร	โครงการ ประดิษฐ์/ งานช่าง	โครงการ/ คหกรรม/ งานบ้าน	โครงการ ธุรกิจ/ งาน คอมพิวเตอร์
		3.39	2.88	2.73	2.69
โครงการเกษตร	3.39	-	.51	.66	.70*
โครงการประดิษฐ์/ งานช่าง	2.88	-	-	-	.04
โครงการคหกรรม/ งานบ้าน	2.73	-	-	.19	.15
โครงการธุรกิจ/ งานคอมพิวเตอร์	2.69	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่เลือกโครงการที่เลือกปฏิบัติโครงการเกษตร มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในด้านสื่อการเรียนการสอน มากกว่า โครงการธุรกิจ /งานคอมพิวเตอร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอื่นๆ นักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาสรรค์ จังหวัดสระแก้ว จากข้อคำถามปลายเปิด มีนักเรียนเสนอข้อเสนอแนะ จำนวน 68 คน จากกลุ่มตัวอย่างที่สมบูรณ์ จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยนำเสนอในรูปความถี่จำนวน ดังแสดงในตาราง 15

ตาราง 15 จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาสรรค์ จังหวัดสระแก้ว ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยี	จำนวนคน
<u>ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา</u>	
- เนื้อหาสาระควรเน้นเรื่องงานเกษตร เพราะตรงกับสภาพของชุมชน	10
- ควรมีการศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแล้วจัดเนื้อหาสาระรายวิชา	9
- เนื้อหาสาระรายวิชาบรรจุรายละเอียดหัวข้อย่อยมากเกินไปจนความจำเป็น	5
<u>ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน</u>	
- ควรมีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่น หรือสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มประสบการณ์จริงให้กับผู้เรียน	21
- โรงเรียนจัดสถานที่จัดจำหน่ายผลผลิตที่นักเรียนผลิต พร้อมทั้งจัดหาแหล่งจำหน่ายให้อย่างต่อเนื่อง เพราะโรงเรียนจะมีศักยภาพในการต่อรองมากกว่านักเรียน	20
- ควรจัดตารางเรียนให้นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวและมีเวลาสรุปผล การปฏิบัติด้วย	3
<u>ด้านสื่อการเรียนการสอน</u>	
- นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนในคาบเรียน เพราะมีสื่อจำกัด (เฉพาะครูผู้สอน)	63
- โรงเรียนควรสนับสนุนด้านเทคโนโลยีให้มากกว่านี้	57
- มีการผลิตสื่อใหม่ ๆ จำนวนมากแต่นำมาใช้จำนวนน้อย เพราะไม่มีอุปกรณ์เสริมในการนำเสนอสื่อและมีเวลาจำกัด	8
- มีการผลิตสื่อใหม่ ๆ จำนวนมากแต่นำมาใช้จำนวนน้อย เพราะไม่มีเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอสื่อและมีเวลาจำกัด	1

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	จำนวนคน
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	จำนวนคน
<u>ด้านวัดผลและประเมินผล</u>	
- ควรมีการส่งผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้งเมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย	4
- ในการประเมินผลแต่ละครั้ง แต่ละหน่วยควรมีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายวิธี เพื่อให้ได้คะแนนที่ยุติธรรมและตรงกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน	2

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ดังต่อไปนี้

ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ตามลำดับดังนี้ เนื้อหาสาระควรเน้นเรื่องงานเกษตร เพราะตรงกับสภาพของชุมชน (10 คน) ควรมีการศึกษสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแล้วจัดเนื้อหาสาระรายวิชา (9 คน) และเนื้อหาสาระรายวิชาบรรจุรายละเอียดหัวข้อย่อยมากเกินไปจนความจำเป็น (5 คน)

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับดังนี้ ควรมีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่น หรือสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียน (21 คน) โรงเรียนจัดสถานที่จัดจำหน่ายผลผลิตที่นักเรียนผลิต พร้อมทั้งจัดหาแหล่งจำหน่ายให้อย่างต่อเนื่อง เพราะโรงเรียนจะมีศักยภาพในการต่อรองมากกว่านักเรียน (20 คน) และควรจัดตารางเรียนให้นักเรียนมีเวลาให้นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวและมีเวลาสรุปผลการปฏิบัติด้วย (3 คน)

ด้านสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับดังนี้ นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนในคาบเรียน เพราะมีสื่อจำกัด (เฉพาะครูผู้สอน) (63 คน) โรงเรียนควรสนับสนุนด้านเทคโนโลยีให้มากกว่านี้ (57 คน) มีการผลิตสื่อใหม่ๆ จำนวนมากแต่นำมาใช้จำนวนน้อย เพราะไม่มีอุปกรณ์เสริมในการนำเสนอสื่อและมีเวลาจำกัด (8 คน) และมีการผลิตสื่อใหม่ๆ จำนวนมากแต่นำมาใช้จำนวนน้อย เพราะไม่มีเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอสื่อและมีเวลาจำกัด (1 คน)

ด้านวัดผลและประเมินผล ตามลำดับดังนี้ ควรมีการส่งผลการประเมินให้ผู้ปกครอง ทราบทุกครั้งเมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย (4 คน) และในการประเมินผลแต่ละครั้ง แต่ละหน่วยควรมีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายวิธี เพื่อให้ได้คะแนนที่ยุติธรรมและตรงกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน (2 คน)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ต้องการทราบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาสรรค์ จังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในด้านต่อไปนี้ คือ ปัญหาด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน และปัญหาด้านวัดผลและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาสรรค์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาสรรค์ จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาสรรค์ จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 ใน 4 ด้าน โดยจำแนกตามเพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาสรรค์ จังหวัดสระแก้ว

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยาสรรค์ จังหวัดสระแก้ว ตามสภาพจริง เพื่อนำไปวางแผนแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะทางอาชีพจากประสบการณ์จริงในการลงมือปฏิบัติจริง เห็นคุณค่า ปลูกฝังค่านิยม และจริยธรรมอันดีงาม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการเรียนรู้อย่างไรวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ใน 4 ด้าน

- 1.1 ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา
- 1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 1.4 ด้านวัดผลและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จำนวน 120 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้อย่างไรวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้อย่างไรวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้อย่างไรวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่เลือกโรงเรียนที่เลือกปฏิบัติต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้อย่างไรวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 120 คน เก็บแบบสอบถามได้ 120 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว โดยผู้วิจัยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นคำถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ประกอบด้วย เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีตัวเลือก 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ปัญหามากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	5 คะแนน
ปัญหามาก	กำหนดคะแนนเป็น	4 คะแนน
ปัญหาปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	3 คะแนน
ปัญหาน้อย	กำหนดคะแนนเป็น	2 คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษารูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหา ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา และตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะรวม 4 ด้าน คือด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล

4. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะเพิ่มเติม

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ เทียงตรงเชิง ฟินิจ (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC แล้วคัดเลือก ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อสอบถาม จำนวน 33 ข้อ จากแบบสอบถามทั้งหมด 40 ข้อ และตัดข้อที่ไม่สามารถใช้เป็นแบบสอบถามได้ คือ ข้อ 14, 17, 18, 25, 28, 35 และข้อ 39

6. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิง ฟินิจและปรับปรุงแบบสอบถามตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้ว ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน สระแก้ว (สามัญเดิม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 คน ให้ตอบแบบสอบถามเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2551 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ แล้วนำ แบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์หาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Corrected item total correlation) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ มีค่ามากกว่า 2.50 ขึ้นไป

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบ ขอความเห็นชอบ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงด้วยตนเอง โดยใช้เวลาใน การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 1 สัปดาห์ คือวันที่ 9 - 15 มิถุนายน 2551

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำไปยื่นต่อ ผู้บริหารโรงเรียนท่าเกษมพิทยา และโรงเรียนสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ขออนุญาตและขอความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูลจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนท่าเกษมพิทยา และ โรงเรียนสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 9 – 15 มิถุนายน 2551

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามได้ จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาว่ามีความถูกต้องสมบูรณ์ทั้งสิ้น 120 ฉบับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ โดยคำนวณหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้อย่างไรวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลระดับปัญหาจากค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนน	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับน้อยที่สุด
คะแนน	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับน้อย
คะแนน	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับปานกลาง
คะแนน	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับมาก
คะแนน	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนการรู้ในระดับมากที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการเรียนรู้อย่างไรวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว คือ การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม 2 กลุ่ม ตามตัวแปรอิสระ เพศ และผลการเรียนรู้อย่างไรเฉลี่ยสะสม โดยทดสอบค่าที (t- test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ตามตัวแปรอิสระ อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- Way ANOVA) และถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

5. รวบรวมข้อเสนอแนะในการเรียนรู้อย่างไรวิชาภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จากแบบสอบถามปลายเปิด นำเสนอข้อมูลในรูปของความถี่

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียน จำนวน 120 คน ผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดเป็นนักเรียนเพศหญิง จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 นักเรียนมีผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 นักเรียนมีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 และนักเรียนที่เลือกโครงการปฏิบัติโครงการธุรกิจ/คอมพิวเตอร์ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

2.1 ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านวัดผลและประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ใน 4 ด้าน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ พบว่า

3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่างกัน และผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 นักเรียนที่เลือกโครงการที่เลือกปฏิบัติต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่เลือกโครงการที่เลือกปฏิบัติ โครงการเกษตร มีปัญหาการเรียนรู้อยากวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านกิจกรรมการเรียน การสอนแตกต่างจากกลุ่มนักเรียนที่เลือกโครงการคหกรรม/งานบ้านกับโครงการธุรกิจ/งานคอมพิวเตอร์และนักเรียนที่เลือกโครงการที่เลือกปฏิบัติโครงการเกษตร มีปัญหาการเรียนรู้อยากวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างจากกลุ่มนักเรียนที่เลือกโครงการธุรกิจ/งานคอมพิวเตอร์ ส่วนอื่นๆ นักเรียนมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านเนื้อหาสาระรายวิชาและด้านวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้อยากวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว จากข้อคำถาม ปลายเปิดในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล มีข้อเสนอแนะการเรียนรู้อยากวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สรุปได้ดังต่อไปนี้

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 ภาคเรียนที่ 1 ที่ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะการเรียนรู้อยากวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี มากที่สุดในแต่ละด้านเรียงลำดับ ดังนี้

ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา เนื้อหาสาระรายวิชาควรเน้นเรื่องงานเกษตร เพราะตรงกับสภาพของชุมชน ควรมีการศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแล้วจัดเนื้อหาสาระรายวิชา และเนื้อหาสาระรายวิชาบรรจุรายละเอียดหัวข้อย่อยมากเกินความจำเป็น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่น หรือสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียน โรงเรียนจัดสถานที่จัดจำหน่ายผลผลิต ที่นักเรียนได้ผลิตขึ้น พร้อมทั้งจัดหาแหล่งจำหน่ายให้อย่างต่อเนื่อง เพราะโรงเรียนจะมีศักยภาพในการต่อรองมากกว่านักเรียน และควรจัดตารางเรียนให้นักเรียนมีเวลาให้นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวและมีเวลาสรุปผลการปฏิบัติด้วย

ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ในคาบเรียน เพราะมีสื่อจำกัด (เฉพาะครูผู้สอน) โรงเรียนควรสนับสนุนด้านเทคโนโลยีให้มากกว่านี้ มีการผลิตสื่อใหม่ๆ จำนวนมากแต่นำมาใช้จำนวนน้อย เพราะไม่มีอุปกรณ์เสริมในการนำเสนอสื่อ และมีเวลาจำกัด และมีการผลิตสื่อใหม่ๆ จำนวนมากแต่นำมาใช้จำนวนน้อย เพราะไม่มีเทคโนโลยีช่วยในการนำเสนอสื่อและมีเวลาจำกัด

ด้านวัดผลและประเมินผล ควรมีการส่งผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบทุกครั้ง เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยและในการประเมินผลแต่ละครั้ง แต่ละหน่วยควรมีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายวิธี เพื่อให้ได้คะแนนที่ยุติธรรมและตรงกับศักยภาพของนักเรียน แต่ละคน

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลจากการศึกษาปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เนื้อหาสาระรายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีกำหนดให้นักเรียนต้องศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติด้วยตนเองมากเกินไป และเนื้อหาสาระรายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ไม่ค่อยเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพร เทพาลุน (2547: 75) พบว่า ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า รายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ มีเนื้อหาในการเรียนทางด้านวิชาการค่อนข้างน้อย เน้นการปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะทางอาชีพมากกว่า ซึ่งเวลาในการเรียนในแต่ละครั้งนักเรียนจะไม่ได้นั่งเรียนต่อเนื่องกันนานเกินไป ซึ่งการนั่งเรียนเนื้อหาหรือทฤษฎีนานเกินไปจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียด และขาดความสนใจได้ ประกอบกับเนื้อหาวิชาที่ใช้ในปัจจุบันสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและท้องถิ่นได้ง่าย และเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการค้นคว้าอย่างอิสระ วางแผน และปฏิบัติโครงงานตามสภาพความพร้อมของตนเองและสมาชิก จึงมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 32 - 34) กลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นสาระการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม คำนึงค่านิยมคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน และสอดคล้องกับวัฒนธรรม ระเบียบทุกข์ (2541: 51) กล่าวว่า เนื้อหาสาระเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้การเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่าย ให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียนและขณะเดียวกันต้องให้มีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย

1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้สอนไม่ค่อยเน้นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการคิดค้นแก้ปัญหาในการเรียนอย่างมีเหตุผล การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพ

ของตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราพร เทพาลุน (2547: 76) พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนและครูที่ปรึกษาโครงการได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้นักเรียนอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่องตามสภาพความพร้อมของนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียน เช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชุติรัตน์ เจริญสุข (2545: บทคัดย่อ) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ตามความคิดเห็นอาจารย์และนักศึกษา พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นปัญหาระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2542: 16) ให้ความหมายของโครงการ (project) หมายถึงสถานการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามาเป็นองค์ประกอบ ในการจัดทำโครงการ ภายใต้การดูแล และให้คำปรึกษาของผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ เช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับ วัฒนา มัคคสมัน (2550: 25) ได้กล่าวไว้ว่า โครงการ คือ การที่เด็กเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ศึกษาเรื่องใด เรื่องหนึ่งจากความสนใจของเด็กเองอย่างลุ่มลึกลงไปในเรื่องละเอียดของเรื่องนั้นด้วยกระบวนการคิด และกระบวนการแก้ปัญหา ของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือกระบวนการอื่นใดด้วยเด็กเองจนพบคำตอบที่ต้องการ เช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับชาติรี เกิดธรรม (2547: 5) ได้กล่าวไว้ว่า โครงการ เป็นการจัดเรียนรู้แบบหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติในลักษณะของการศึกษา สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้น แนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โครงการ หมายถึง กระบวนการทำงานที่ผู้เรียนทำด้วยตนเองตามจุดประสงค์ ที่กำหนดแล้วนำเสนอผลงานต่อผู้สอน เช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับปรีวิตร เชื้อนแก้ว (2550) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นทฤษฎีที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติวดี บุญชื่อ เป็นหัวหน้าคณะผู้เชี่ยวชาญทำการพัฒนาขึ้น โดยมีจุดประสงค์จะหาวิธีเรียนแบบใหม่ที่ทำให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุกสนานทุกครั้ง ทุกชั่วโมง ผู้เรียนมาโรงเรียนด้วยความตื่นเต้นและมุ่งมั่น อยากรู้ในสิ่งที่เขายังไม่รู้ อยากทำในสิ่งที่เขาไม่เคยทำอยากเป็นในสิ่งที่เขายังไม่เคยเป็นการเรียนรู้อย่างมีความสุข มีองค์ประกอบอยู่ 6 ประการ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นทฤษฎีที่รองศาสตราจารย์ ดร.สมณฑา พรหมบุญ เป็นหัวหน้าคณะผู้เชี่ยวชาญพัฒนาขึ้น จุดเน้นของการเรียนเรียนรู้ คือ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านจิตใจ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝนทักษะชีวิตต่างๆ การแสวงหาความรู้ การคิด การจัดการความรู้ การแสดงออก การสร้าง ความรู้ใหม่ และการทำงานกลุ่ม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และมีความสุข และทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย:การฝึกฝน กาย วาจา ใจ เป็นทฤษฎีที่ศาสตราจารย์กิตติคุณอำไพ สุจริตกุล เป็นหัวหน้าคณะผู้เชี่ยวชาญพัฒนาขึ้น เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยเด็กไทย คือ มีมรรยาท และวิถีแห่งการปฏิบัติตนทางกาย วาจา ใจ มีสติสัมปชัญญะเพื่อการ

ครองตนไม่ถลำไปสู่ความชั่ว มีคุณธรรม มีความรักในเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติการสร้างลักษณะนิสัยดังกล่าว ต้องใช้กลยุทธ์การสอน

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีนักเรียนต้องมีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อนำผลผลิตออกจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเวลาในการปฏิบัติไม่เหมาะสม เนื่องจากนักเรียนต้องปฏิบัติพร้อมกันจำนวนมาก ทำให้สื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่เพียงพอตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของ วราพร เทพาลุน (2547: 77) พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เป็นเพราะรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพนักเรียนต้องมีการลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองเพื่อผลิตสินค้าและบริการตามขั้นตอนการปฏิบัติให้ได้ผลผลิตออกมาจำหน่ายและให้บริการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเวลาในการปฏิบัติพร้อมๆ กันทำให้มีจำนวนคนมาก แต่สถานที่ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีไม่เพียงพอกับจำนวนที่ต้องการ ประกอบกับสถานศึกษาเองยังขาดงบประมาณการสนับสนุนด้านนี้ การผลิตผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพและการดำเนินงานมีประสิทธิภาพทำได้ค่อนข้างจำกัด ดังนั้น สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อและสามารถจัดหาได้ภายในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และท้องถิ่น ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ชุตติรัตน์ เจริญสุข (2545: 102) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ตามความคิดเห็นอาจารย์และนักศึกษา พบว่า ด้านสื่อการเรียน การสอนเป็นปัญหาระดับปานกลาง คือ ความเพียงพอของคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการต่อจำนวนนักศึกษาและความสะดวกในการขอใช้บริการห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับจินตนา ไบกาซูยี (2536: 11) ให้ความเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนว่า คือ เครื่องมือหรือวัสดุที่จัดทำ ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้เป็นไปตามหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกนึกคิดต่างๆ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2544: 19 - 20) เอกสารวิชาการ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนว่าสื่อชนิดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหาหรือสาระนั้นๆ จะเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะและประสบการณ์ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสื่อต่างๆ อย่างหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ สื่อที่นำมาใช้เพื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเรียกว่า “สื่อการเรียนรู้” ซึ่งหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่รอบตัวไม่ว่าจะเป็นวัสดุอุปกรณ์จริง บุคคล สถานที่ เหตุการณ์ หรือความคิดก็ตาม ถือเป็นสื่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น

1.4 ด้านวัดผลและประเมินผล นักเรียนมีปัญหาการเรียนรู้โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายวิธี มีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ชุตติรัตน์ เจริญสุข (2545: 103) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ตามความคิดเห็นอาจารย์และนักศึกษาพบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นปัญหาในระดับปานกลาง เพราะรูปแบบของการวัดผลและประเมินผลการเรียนในรายวิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพในปัจจุบันมีความเหมาะสม และมีปัญหาบางด้านที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการวัดผลและประเมินผล เช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับรศ.ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2549) การวัดและการประเมินผลการศึกษามุ่งวัดคุณลักษณะทางจิตวิทยาอยู่สองประการ เช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับธนารักษ์ พรกุล (2543: 110 - 111) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผล หมายถึง การให้ค่าหรือตัวเลข เพื่อแสดงปริมาณกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหลังจากการใช้เครื่องมือวัด เช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับเยาวดี วิบูลย์ศรี (2540: 4) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการบ่งชี้ผลผลิตหรือคุณลักษณะที่วัดได้จากเครื่องมือวัดผลประเภทใดประเภทหนึ่งอย่างมีระบบ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางและหลักการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ใน 4 ด้าน จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม อาชีพผู้ปกครอง และโครงการที่เลือกปฏิบัติ อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักเรียนเพศชายและเพศหญิง มีปัญหาการเรียนรู้ด้านเนื้อหาสาระของรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ดังที่ทฤษฎีการเรียนรู้ (ปรีวัตร เชื้อนแก้ว. 2550) กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ทฤษฎี ที่ได้พัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของวัฒนธรรมไทยประกอบด้วย

1. ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความสุข
2. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
3. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด
4. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย : ศิลปะ ดนตรี กีฬา
5. ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย : การฝึกฝน กาย

วาจา ใจ

ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวราพร เทพาลุน (2547: บทคัดย่อ) นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนรู้โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชามีปัญหาการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านผู้เรียนและด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 นักเรียนที่มีผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม มีปัญหาการเรียนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผลการเรียนเป็นส่วนหนึ่งของระดับเชาว์ปัญญา ความสามารถ และไม่ว่านักเรียนจะมีผลการเรียนอยู่ในระดับใด มีความตั้งใจในการเรียน ทบทวน ฝึกฝนปฏิบัติ มีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมายและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราพร เทพาลุน (2547: บทคัดย่อ) นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 อาชีพผู้ปกครอง มีปัญหาการเรียนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน ผู้ปกครองไม่มีอิทธิพลในการเรียนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ดังที่แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ของโคมส์ (ปริวัตร เชื้อนแก้ว. 2550) เชื่อว่าความรู้สึกของผู้เรียนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้มาก เพราะความรู้สึกและเจตคติของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน หลักการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้จึงเน้นถึงความรู้สึกของผู้เรียนเป็นหลัก การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีจากทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่าอาชีพผู้ปกครองไม่เป็นปัญหาในการเรียนรู้ของนักเรียน

2.4 โครงการที่เลือกมีปัญหาการเรียนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า วิธีการวัดผลและประเมินผลมีการกำหนดแนวทางที่หลากหลาย รูปแบบขั้นตอน และแนวทางในการปฏิบัติงานของแต่ละโครงการที่เลือกไม่ได้กำหนดเป็นรูปแบบที่แน่นอน ดังที่ทฤษฎีของกลุ่มที่เน้นการพัฒนาไปตามธรรมชาติ (ปริวัตร เชื้อนแก้ว. 2550) กล่าวไว้ว่า เด็กควรจะได้เรียนรู้ไปตามธรรมชาติ การใช้ของจริงเป็นสื่อในการสอนจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดี และทฤษฎีเกสตัลท์ (ปริวัตร เชื้อนแก้ว. 2550) กล่าวไว้ว่า หลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะเน้นกระบวนการคิด การสอนโดยเสนอภาพรวมก่อนการเสนอส่วนย่อยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์มากและหลากหลายซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดแก้ปัญหาได้ริเริ่มและเกิดการเรียนรู้แบบหยั่งเห็นได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วราพร เทพาลุน (2547: บทคัดย่อ) นักเรียนที่เลือกปฏิบัติโครงการอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัยปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา พบว่า รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เนื้อหาสาระรายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ดังนั้น ครูผู้สอนกับนักเรียนควรร่วมกันกำหนดเนื้อหาสาระรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้ และต้องเหมาะสมกับระยะเวลาที่นักเรียนต้องเรียนรู้ในแต่ละคาบเรียน

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนไม่ค่อยเน้นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการคิดค้นแก้ปัญหาในการเรียนอย่างมีเหตุผล จากการศึกษาและผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มนักเรียนที่เลือกโครงการเกษตรที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นมีปัญหาการเรียนรู้รายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่เลือกปฏิบัติโครงการนคหกรรม/งานบ้าน กับโครงการธุรกิจ/งานคอมพิวเตอร์ ซึ่งเกิดจากกิจกรรมการเรียนการสอนโครงการเกษตรมีมากมาย ดังนั้นควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถทำให้นักเรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนและเน้นให้นักเรียนศึกษาและได้ลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน เพื่อค้นหาเหตุและผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียน

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า สื่อและอุปกรณ์สำหรับใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับผู้เรียน จากการศึกษาและผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มนักเรียนที่เลือกโครงการเกษตรที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นมีปัญหาการเรียนรู้รายวิชา ด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่เลือกปฏิบัติโครงการธุรกิจ/งานคอมพิวเตอร์ ซึ่งเกิดจากสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนโครงการเกษตรมีไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพชำรุด ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาควรดำเนินการจัดหา และให้บริการสิ่งต่างๆ ที่จำเป็นในการเรียนการสอน อย่างเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนา ปรับปรุง ดูแล รักษาวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นในการใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอและมีความปลอดภัยกับนักเรียน

4. ด้านวัดผลและประเมินผล พบว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนไม่ค่อยต่อเนื่อง ดังนั้น ควรมีการประเมินอย่างสม่ำเสมอ และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน กำหนดระยะเวลาการวัดและประเมินผลในช่วงเวลาที่เหมาะสม แบบประเมินผลตรงกับเนื้อหาสาระ และสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เครื่องมือการวัดผลประเมินผลมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติจริงได้อย่างครบถ้วนและเหมาะสมกับนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการจัดกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ช่วงชั้นที่ 4 ของครูผู้สอน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทรรศนะที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีของครูและนักเรียน
4. ควรมีการศึกษาวิจัยสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีของครูผู้สอน

.

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกพรรณ ปัญญาสุข. (2550). ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีและวิทยาลัยพัฒนการเขตฯ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา.
- _____. (2545). แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.). สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.). กระทรวงฯ.
- _____. (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับครูและศึกษานิเทศก์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. กระทรวงฯ.
- จินตนา ไบกาช้อย. (2436). การเขียนสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ชาติรี เกิดธรรม. (2547). เทคนิคการสอนแบบโครงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- _____. (2549). เทคนิคการเขียนเค้าโครงการวิจัย : แนวทางสู่ความสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท เทพเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสชิฟ จำกัด.
- ธนาธิป พรกุล. (2543). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: นักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2549). เอกสารประกอบการเรียนวิชาสัมมนาวิจัยทางธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีวัตร เขื่อนแก้ว. (2550). ทฤษฎีการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2550.
- จาก Web : www.wijai48.com email : pariwat@reg.cmu.ac.th

- ประดิษฐ์ เหล่าเนตร์; และณัฐภัสสร เหล่าเนตร์. (2549). การจัดการกระบวนการเรียนรู้ บูรณาการแบบองค์รวม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท เป็น ภาษาและศิลปะ จำกัด.
- โรงเรียนท่าเกษมพิทยา. งานการบริหารงบประมาณ. (2550ก). แผนกลยุทธ์โรงเรียนท่าเกษมพิทยา ปี 2550- 2554. สระแก้ว: ฝ่ายแผนงาน โรงเรียนฯ.สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2550, จาก <http://School.go.ge.th/thakasam>
- งานการบริหารวิชาการ. (2550ข). หลักสูตรสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง 2550. สระแก้ว: งานหลักสูตรฝ่ายวิชาการ. โรงเรียนฯ.
- พงศ์ หรดาล. (2531). การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาเชิงระบบ. กรุงเทพฯ: คณะอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร.
- พรธนา ชุ่มกมล. (2546). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะสังคมศาสตร์. (2550). เอกสารประกอบการเรียนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS. สาขาธุรกิจศึกษา. มหาวิทยาลัย.
- มารินทร์ จำราช. (2549). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา ของครูระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ เพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วราพร เทพาลุน. (2547). ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตวิทยาปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2550). การสอนแบบโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2541). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครู.

- สุนีย์ ใจบุญ. (2547). *ความคิดเห็นของนักเรียนและครูฝึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขางานยานยนต์ สถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 1*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2549). *การวิจัยและการประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2547). *จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนันต์ พิพย์อาสน์. (2548). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาพลันธุ์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศธ 04153.002/ ๗/๒

โรงเรียนท่าเกษมพิทยา

อ. เมืองสระแก้ว จ. สระแก้ว

27000

20 ธันวาคม 2550

เรื่อง อนุญาตให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาทำสารนิพนธ์

เรียน หัวหน้าภาควิชาบริหารธุรกิจ

ตามหนังสือภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ ได้ขอความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการจัดทำสารนิพนธ์ ของนางสาวรัตนดารินทร์ อินทวิเศษ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา วิชาเอกธุรกิจศึกษา ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ เรื่อง “ปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้วความจำเป็นแล้วนั้น

โรงเรียนท่าเกษมพิทยายินดียินยอมและให้การสนับสนุนข้อมูลที่ใช้ประกอบการจัดทำสารนิพนธ์ของ นางสาวรัตนดารินทร์ อินทวิเศษ เรื่องดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวณิชย์ สงวนวงษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าเกษมพิทยา

งานบริหารบุคคล

โทร., โทรสาร. 0-3751-5308

ที่ ศธ 0519.12/3960

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๒ พฤษภาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสระแก้ว

เนื่องด้วย นางสาวรัตนดาริน อินทวิเศษ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว” โดยมี อาจารย์ภคกร สกลรักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูล เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวรัตนดาริน อินทวิเศษ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085-2156-696

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ – สกุล

ตำแหน่ง / หน้าที่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย

อาจารย์พิเศษภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. รศ.ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. นายวณิชย์ สงวนวงศ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าเกษมพิทยา
อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

คำถาม	ผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	ผศ.สุพีร์	รศ.ดร.สุวัฒน์	ผอ.วณิชย์	
ปัญหาด้านเนื้อหาสาระ				
1.เนื้อหาสาระรายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	+1	+1	+1	1
2.เนื้อหาสาระรายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้รายปี	+1	+1	+1	1
3.เนื้อหาสาระการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	+1	+1	0	0.67
4.เนื้อหาสาระในรายวิชาไม่เน้นทักษะในการปฏิบัติโครงงานอาชีพ	+1	+1	+1	1
5.รายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีกำหนดให้นักเรียนต้องศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติด้วยตนเองมากเกินไป	0	+1	+1	0.67
6.เนื้อหาสาระรายวิชาการทำงานอาชีพฯ ไม่ค่อยเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	0	+1	+1	0.67
7.เนื้อหาสาระรายวิชาการทำงานอาชีพฯ ขาดการสอดแทรก การปลูกฝัง คุณค่า ความศรัทธาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมทางธุรกิจที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง	0	-1	+1	0
8.วิชานี้มีเนื้อหามากเกินไปไม่สามารถสอนให้นักเรียนเรียนรู้ได้ครบ	0	+1	+1	0.67
9.เนื้อหาวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต	0	+1	+1	0.67
10.เนื้อหาสาระรายวิชาการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี ไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1

คำถาม	ผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	ผศ.สุพิร์	รศ.ดร.สุวัฒน์	ผอ.วณิชย์	
ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน				
11.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1
12.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	1
13.ผู้สอนไม่เน้นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการคิดค้นแก้ปัญหาในการเรียนอย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	1
14.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ทำให้ผู้เรียนรู้ทำงานเป็นกลุ่มได้	0	+1	0	0.33
15.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1
16.ขาดการเน้นให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติได้จริงจากกิจกรรมการเรียนการสอน	0	+1	+1	0.67
17.รูปแบบการฝึกปฏิบัติ ครูผู้สอน ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง	ไม่ลง	+1	+1	หาค่าไม่ได้
18.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เน้นการปฏิบัติจริง	ไม่ลง	+1	+1	หาค่าไม่ได้
19.ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	1
20.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง	+1	+1	+1	1
ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน				
21.สื่อและอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	+1	+1	+1	1
22.สื่อและอุปกรณ์สำหรับการใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1
23.ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
24.สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพชำรุด	+1	+1	+1	1

คำถาม	ผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
	ผศ.สุพิร์	รศ.ดร.สุวัฒน์	ผอ.ณิษฐ์	
25.ใช้สื่อและอุปกรณ์ไม่บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในการเรียนรู้	0	+1	0	0.33
26.สื่อและอุปกรณ์ในห้องเรียนไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระรายวิชา	+1	+1	+1	1
27.สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย	+1	+1	+1	1
28.สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น	0	+1	+1	0.67
29.สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติ	+1	+1	+1	1
30.ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน	0	+1	+1	0.67
ปัญหาด้านวัดผลและประเมินผล				
31.วัดผลและประเมินผลไม่ตรงกับเนื้อหาสาระรายวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี	+1	+1	+1	1
32.การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	+1	+1	+1	1
33.เครื่องมือวัดผลและประเมินผลไม่เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1
34.การประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนไม่ค่อยต่อเนื่อง	+1	+1	0	0.67
35.เพื่อนนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน	-1	+1	+1	0.33
36.ไม่สามารถประเมินผลเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้เพราะเวลาจำกัด	0	+1	+1	0.67
37.การวัดผลและประเมินผลด้านการปฏิบัติได้ไม่ครบถ้วน	+1	+1	0	0.67
38.การวัดและประเมินผลในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม	0	+1	+1	0.67
39.ครูและนักเรียนไม่ร่วมกันกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล	0	+1	0	0.33
40.การวิเคราะห์และประเมินผลการเรียนรู้วิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยีหรือโครงการงานอาชีพขาดความสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

**ปัญหาการเรียนรู้อยากวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนรู้อยากวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการเรียนรู้อยากวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวัดผล ประเมินผล แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีตัวเลือก 5 ระดับ คือ ปัญหามากที่สุด ปัญหามาก ปัญหาปานกลาง ปัญหาน้อย และปัญหาน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อทราบปัญหาอื่นๆ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรู้อยากวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว

3. ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอให้โปรดตอบทุกข้อ และขอให้นักเรียนให้ความเห็นตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป

4. ข้อมูลที่ใดๆ ที่นักเรียนได้ระบุไว้ในแบบสอบถามนี้จะถือเป็นความลับ และขอรับรองว่าจะไม่มีผลใดๆ ทั้งสิ้นต่อการเรียนของนักเรียน

5. ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือของนักเรียนที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

.....
(นางสาวรัตนดาริน อินทวิเศษ)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยฯ จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบเกี่ยวกับสถานภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความตามความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม

() ต่ำกว่า 1.50

() ระหว่าง 1.50 - 3.00

() สูงกว่า 3.00

3 อาชีพผู้ปกครอง

() รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ

() ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

() รับจ้าง / ลูกจ้าง

() เกษตรกร

4 โครงการที่เลือกปฏิบัติ

() โครงการคหกรรม/ งานบ้าน

() โครงการประดิษฐ์/ งานช่าง

() โครงการธุรกิจ/ คอมพิวเตอร์

() โครงการเกษตร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวัดผลและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหา ของนักเรียนมากที่สุด

คะแนน	5	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มีปัญหามาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	การเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	<u>ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา</u> เนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
2	เนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพฯ ไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้รายปี					
3	เนื้อหาสาระการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
4	เนื้อหาสาระในรายวิชาไม่เน้นทักษะในการปฏิบัติโครงการงานอาชีพ					
5	รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี กำหนดให้นักเรียนต้องศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติด้วยตนเองมากเกินไป					
6	เนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพฯ ไม่ค่อยเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน					

ข้อ	การเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7	วิชานี้มีเนื้อหามากเกินไปไม่สามารถสอนให้นักเรียนเรียนรู้ได้ครบ					
8	เนื้อหาวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต					
9	เนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ไม่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน					
10	<u>ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน</u> การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม					
11	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน					
12	ผู้สอนไม่ค่อยเน้นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการคิดค้นแก้ปัญหาในการเรียนอย่างมีเหตุผล					
13	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน					
14	ขาดการเน้นให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติได้จริงจากกิจกรรมการเรียนการสอน					
15	ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมไม่เหมาะสม					
16	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง					
17	<u>ด้านสื่อการเรียนการสอน</u> สื่อและอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี					

ข้อ	การเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18	สื่อและอุปกรณ์สำหรับการใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับผู้เรียน					
19	ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน					
20	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพชำรุด					
21	สื่อและอุปกรณ์ในห้องเรียนไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระรายวิชา					
22	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย					
23	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น					
24	สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติ					
25	ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน					
26	<u>ด้านวัดผลและประเมินผล</u> วัดผลและประเมินผลไม่ตรงกับเนื้อหาสาระรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี					
27	การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
28	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลไม่เหมาะสมกับผู้เรียน					
29	การประเมินผลปฏิบัติงานของนักเรียนไม่ค่อยต่อเนื่อง					
30	ไม่สามารถประเมินผลเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้ เพราะเวลาจำกัด					
31	การวัดผลและประเมินผลด้านการปฏิบัติได้ไม่ครบถ้วน					

ข้อ	การเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
32	การวัดและประเมินผลในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม					
33	การวิเคราะห์และประเมินผลการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีหรือโครงการอาชีพขาดความสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา จังหวัดสระแก้ว

1. ด้านเนื้อหาสาระรายวิชา

.....

.....

.....

.....

2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

.....

.....

.....

.....

3. ด้านสื่อการเรียนรู้การสอน

.....

.....

.....

.....

4. ด้านวัดผลและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวรัตน์ดาริน อินทวิเศษ
วันเดือนปีเกิด	14 ธันวาคม 2512
สถานที่เกิด	อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	42 ซอย 8 เทศบาลตำบลท่าเกษม อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว 27000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู คศ 2 โรงเรียนท่าเกษมพิทยา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนท่าเกษมพิทยา 431 หมู่ 2 ตำบลท่าเกษม อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว 27000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย
พ.ศ. 2535	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) การตลาด จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน
พ.ศ.2551	ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ